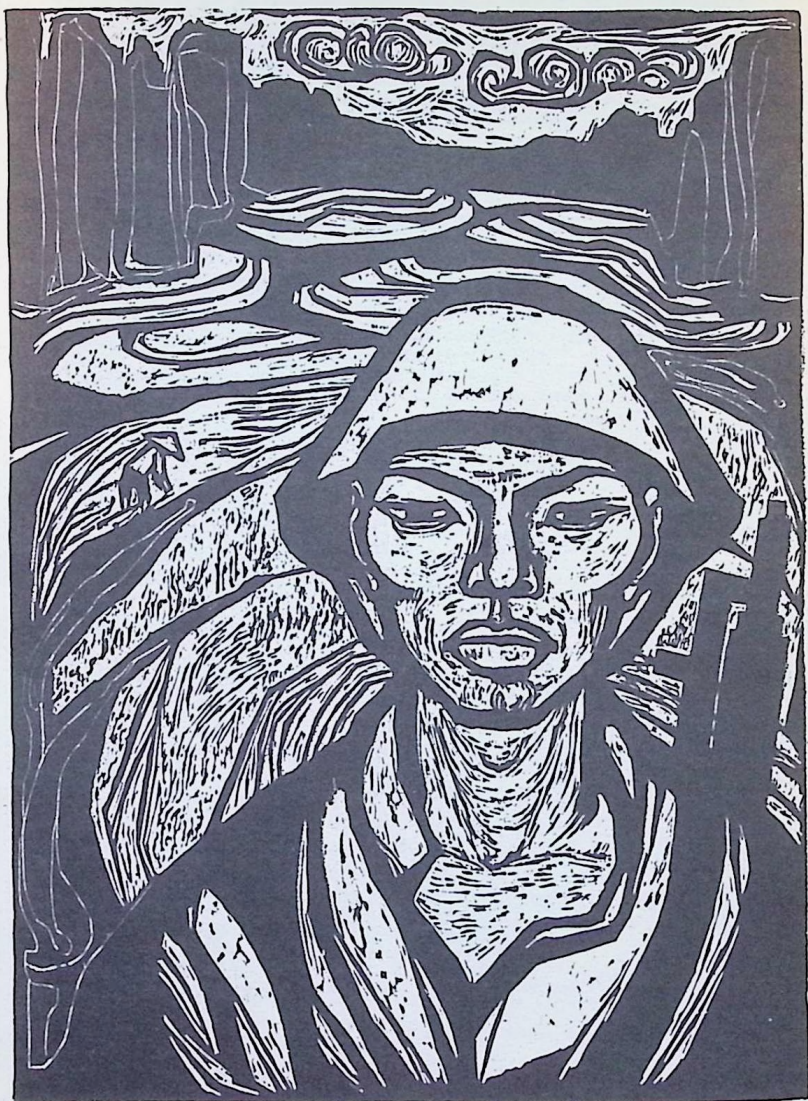

VIETNAM-SOLIDARITET

September 1969

3. Årgang

Nummer 6.

RANDERS
CENTRALBIBLIOTEK

GIV DIT BIDRAG TIL USA'S NEDERLAG I VIETNAM

**GIRO
1616**

GIRO 1616

GRØNNEGÅDE 37 KØBENHAVN

STØT VIETNAMINDSAMLINGEN

INDHOLDSFORTEGNELSE

Udhængsskabet	3
Ho Chi Minhs politiske testamente .	3
USAs tab i Vietnam	6
Skrifter af Ho Chi Minh	7
Asien	8
Latinamerika	13
Afrika	24
Komite-nyt	36
Næste nummer af Vietnam-Solidaritet	37

Dette nummers forside: Vietnamesisk original-grafik - "Partisaner og bønder"
(50 x 70 cm i originalstørrelse).
Denne og flere andre kan købes på Vietnamkontoret i
Grønnegade for kr. 10 pr stk.

VIETNAM-KONTORET, GRØNNEGADE 37¹, 1107 København K. Tlf. (01) 141537.
Der er åbent mandag - fredag: 16-19,30 og lørdag: 10-13

HO CHI MINH'S POLITISKE TESTAMENTE

I fædrelandets kamp mod USA's angreb vil vi komme til at udstå yderligere prøvelser og yde store ofre, men vi er sikre på at vinde en fuldstændig sejr. Dette er vor absolutte overbevisning.

Det er min mening, når den dag kommer, at foretage en rundrejse i både Nord og Syd for at lykønske vore tapre landsmænd, kadre og soldater, at besøge vore gamle, vor elskede ungdom og vore børn. Derefter vil jeg, på vort folks vegne, rejse til vore broderlande i den socialistiske lejr og til venligt sindede lande i hele verden og takke dem for den helhjertede støtte og den hjælp de har givet vort folk i den patriotiske kamp mod USA's aggression.

Tu-Fu, den berømte kinesiske digter fra T'Ang-perioden skrev: "Få er de gennem tiderne som opnår en alder af 70 år."

Dette er mit 79. år, så jeg hører til disse "få", og endnu er mit sind klart, selv om mit helbred er blevet noget svagere sammenlignet med før. Men når man er

UDHÆNGSSKABET

Thor Dahl Jensen, født 1903

- 1929 Cand. jur.
- 1929 Politibetjent i Kbh.s politi.
- 1935 Politiaassistent.
- 1937 Chef for Frederikssundvej station
- 1938 Politikommissær.
- 1938 Chef for Udrykningstjenesten og for Luftværnsafdelingen.
- 1942 Vicepolitiinspektør.
- 1946 Chef for Motorkontoret.
- 1952- Chef for Kbh.s ordenspolitis sekretariats-, personale- og udrykningsafdeling.
- 1957-1963 Kompagnichef i Hjemmeværnet.
- 1963- Menigt medlem i Hjemmeværnets Politikomp. (B-afd.) og ofte indleder ved Hjemmeværnets hvervemøder

på den forkerte side af de 70, forringes helbredet med alderen. Det er ikke forbavsende.

Hvem kan forudsige hvor længe jeg fortsat kan tjene revolutionen, fædrelandet og folket?

Det er grunden til, at jeg nu efterlader disse linier, idet jeg forudser den dag, da jeg vil blive forenet med vor agtede Karl Marx, Lenin og andre revolutionære ledere. På denne måde vil vore landsmænd i hele landet, vore kammerater i Partiet og vore venner i verden ikke blive stillet over for noget uforudset.

Først vil jeg tale om Partiet: Takket være vort Partis faste enhed og fuldstændige hengivenhed for arbejderklassen, folket og fædrelandet, har det lige siden dets dannelse været i stand til at forene, lede og organisere vort folk i en brændende kamp og lede dem fra sejr til sejr.

Enighed er en yderst værdifuld tradition hos vort Parti og i vort folk. Alle kammerater, fra Centralkomiteen ned til cellen, må sikre Partiets enhed og enighed som sin øjensten.

Nuværende vicepolititiinspektør Thor Dahl-Jensen har i et langt liv tjent staten og dens magthavere. Under besættelsen forhandlede han med Frits Clausen ("Vor Fører") og nedkæmpede antityske demonstrationer i København. Han udførte med andre ord samarbejdspolitikernes ordrer. Efter krigen var han ude i kulden i 1½ år - som tak for sin indsats. Samarbejdspolitikernes vaskede hænder over for en engageret befolkning - bl.a. ved at suspendere deres egne - i den givne situation - belastede redskaber.

Men med Atlantpagt og Kold Krig var de "unaturlige" tilstande overvundet - og Dahl-Jensen kunne genindtage sin gamle plads som chef for udrykningstjenesten (i 1952).

Udrykningstjenesten skal bl.a. ind-sættes mod demonstrationer, der ikke

indenfor Partiet, at skabe et bredt demokrati, regelmæssigt og oprigtigt at øve selvkritik og kritik, er den bedste måde at konsolidere og udvikle Partiets enhed og enighed. En ægte hengivenhed bør herske blandt alle kammerater. Vort Parti har regeringsmagten. Hvert partimedlem, hver kadre må gennemsyres af revolutionær moral og udvise flid, dygtighed, integritet, retfærdighed, fuldstændig hengivenhed for folkets sag og en forebilledlig uselvskhed. Vort parti bør bevare sin renhed, det må forblive værdigt som folkets leder og tro tjener.

Medlemmerne i den Arbejdende Ungdoms Forbund og vor ungdom som helhed er strålende, ivrige for frivilligt at påtage sig de hårdeste opgaver i forreste linie, uden at lade sig afskrække af modgang, stræber de efter fremskridt. Partiet må vise stor opmærksomhed overfor deres skoling i revolutionær moral og uddanne dem til at fortsætte opbygningen af socialismen, til at være både "røde" og "eksperter". At uddanne og opdrage de kommende revolutionære generationer er en yderst vigtig og nødvendig opgave.

Land og Folk 15. maj 1945

Vor arbejdende folk, både på sletterne og i bjergene, har udstået vanskeligheder i generationer, feodalherrer og kolonimagter har undertrykket og udsuget dem, og desuden har de gennemlevet mange år i krig. Trods dette har vort folk vist stort heltemod, brændende entusiasme og enestående arbejdssomhed. De har altid fulgt partiet siden dets start og har altid været loyale mod det.

Modstandskampen mod USA-aggressionen kan trække ud. Det er ikke utænkeligt, at vore landsmænd må bære yderligere tab af menneskeliv og egendom. Hvad der end sker, må vi være besluttet på at kæmpe mod USA-angriberne indtil vi har vundet den fuldstændige sejr.

Partiet må udarbejde en god plan for økonomisk og kulturel udvikling for uafbrudt at højne folkets levestandard.

Vore floder, bjerge og mennesker forbliver
når yankee'erne er besejrede
skal vi bygge vort land ti gange
smukkere

Viceinspektør Dahl-Jensen tilbage til Politiet!

Justitsministeriet udsendte i Gaar Meddelelse om, at Vicepolitinspektør i København, Politit Thor Dahl-Jensen, der siden Besættelsens Ophør har været frilagt for Tjeneste, paany skal forrette Tjeneste i Politiet efter Politidirektørens nærmere Bestemmelse. Denne Beslutning er truffet af Justitsministeriet, efter at man ved en foretagen Undersøgelse ikke har fundet, at der var noget Grundlag for Paastand om unational Holdning fra Vicepolitinspektørens Side.

Politidirektør Aage Seldensfaden oplyste i Aften, at han endnu ikke havde faaet den officielle Meddelelse fra Justitsministeriet og derfor endnu intet kunde sige om, hvor den genindtraadte Vicepolitinspektør skal gøre Tjeneste. —

Hvilke vanskeligheder og problemer, der end ligger foran os, er vort folk sikker på at vinde en fuldstændig sejr. USA-imperialisterne bliver tvunget til at trække sig tilbage. Vort fædreland vil blive forenet. Vore landsmænd i Nord og Syd vil blive genforenet under samme tag. Vort land vil bære den hædersbetegnelse, at være en lille nation som ved heltemodig kamp har besejret to store imperialismer - den franske og den amerikanske - og at have givet et værdigt bidrag til den nationale befrielsesbevægelse.

Angående verdenskommisjonen: Efter at have tilegnet hele mit liv til revolutionens sag, og jo stoltere jeg er over at se den internationale kommunist- og arbejderbevægelses udvikling, desto dybere er min sorg over den uenighed som splitter broderpartierne. Jeg ønsker, at vort parti skal gøre sit bedste for effektivt at bidrage til genskabelsen af enighed mellem broderpartierne på basis af marxismen-leninismen og den proletariske internationalisme, og på en måde som følger hjertets og fornuftens krav.

kan holdes i ave af den på stedet værende politistyrke. Som chef for denne afdelingen må man komme til at tænke på, hvad man skal gøre, når udrykningstjenesten og det øvrige politi ikke kan klare opgaverne. altså nedkæmpe mange og store demonstrationer i en krisetid.

Løsningen hedder Hjemmeværnets Politikompagnier. Disse uddannes hurtigt, men lærer også politikundskab. De holder krigsspil og anholdelsesmanøvrer mod "5.kolonne-folk". Det er sikkert ikke tilfældigt at Dahl-Jensen har viet netop så megen tid til disse hjemmeværnsopgaver.

De store Vietnam-demonstrationer har også bibragt ham erfaringer. De er blevet grundigt studeret så man kan forberde sig på alt i en verden der er ved at gå af lave:

"Løsningen af politiets opgave

Jeg er sikker på, at broderpartierne og broderlandene atter vil nå til enighed.

Angående mig selv: I hele mit liv har jeg helhjertet og med alle mine kræfter tjent fædrelandet, revolutionen og folket. Hvis jeg nu skal skilles fra denne verden, er der intet, jeg bebrejder mig selv. Jeg beklager blot, at jeg ikke kan arbejde længere og mere. Ved min død bør store begravelsesceremonier undgås, for ikke at sløse med folkets tid og penge.

Endelig til hele Partiet, hele folket, hele hæren, til alle mine søskendebørn, til den opvoksende slægt betyder jeg min grænseløse hengivenhed.

Jeg sender også mine broderlige hilsner til kammerater, venner, unge og børn i verden. Mit sidste ønske er, at hele vort Parti og folket, tæt forenede i kampen, bygger et fredeligt, forenet, uafhængigt, demokratisk og blomstrende Vietnam og yder et værdigt bidrag til verdensrevolutionen.

Hanoi, den 10. maj 1969

Ho Chi Minh

baseredes på de i forbindelse med afviklingen af opgaven ved tilsvarende demonstration den 21. oktober 1967 indhøstede erfaringer."

(Dahl-Jensen-notits af 30.4.68)

Op til demonstrationen holdtes en række konferencer - nu skulle studier omsættes i praksis: Delinger opmarcheredes, beredskabsstyrker placeredes passende steder, civile betjente sendtes ind i demonstrationen. God forbindelse mellem enhederne sikredes - og oppe på "Gården" - midt i kommunikationssystemet - sad Dahl-Jensen personligt og ledede slaget.

Dette gjorde han ved både at videregive meldinger og ordrer - og ved at lade være. Et af de springende punkter i retssagen var netop, hvorfor politikommissærerne ved den ameri-

Amerikanske tab.

Denne opgørelse over amerikanske tab er baseret på den amerikanske regerings egen statistik. Tallene er lavere end de tal, Befrielsesfronten opgiver. De første tal dækker perioden 1. januar 1961 til 19. juli 1969. Tallene i parentes viser stigningen fra 12. juli til 19. juli 1961:

Dræbte	37.349 (182)
Døde "uden for slagmarken"	6.251 (39)
Sårede	241.164 (1405)
Savnede	1.337

GI-ofre ialt: 286.101.

VIETNAM-SOLIDARITET, månedlig organ for VIETNAM-INDSAMLINGEN og DE DANSKE VIETNAMKOMITEER.

Redigeres af et udvalg. Ansv: Otto Sand, Pr. Jørgensgade 12A, N.

Bestillinger af Vietnam-Solidaritets rettes til:

De Danske Vietnamkomiteer, Grønnegade 37, kbh. K. Tlf 14 15 37

kanske ambassade fik meddelelse om en storm på bygningen, som en vestberlinsk studine opfordrede til på Blågårds Plads, men ikke fik meddelelse om demonstrationsledelsens afstandtagen fra denne opfordring. Under retssagen viklede Dahl-Jensen sig ind i hele tre forskellige forklaringer vedrørende disse forhold. Dette medførte klage fra forsvarers side for falsk forklaring for retten. Klagemålet er afvist af justitsministeren - der bliver ikke rejst sag. Nu har forsvarer klaget til ombudsmanden - uden større optimisme.

For Dahl-Jensen kan ikke straffes. Han er ansat af borgerskabet til at varetage borgerskabets interesser. Det er ham, der skal opretholde ordenen med sin udrykningstjeneste og sine hjemmeværns-politikompagner når andre midler glipper. Han har et

SKRIFTER AF HO CHI MINH.

Alle socialister, der vil sætte sig ind i Vietnamkrigens baggrund, må læse Ho Chi Minhs værker. Forlaget Demos importerer direkte fra den Demokratiske Republik Vietnam følgende skrifter af Ho, der kan købes på Vietnam-kontoret Grønnegade 37, 1107 K. tlf 14 15 37

Kontoret har åbent mandag til fredag kl 16 til 19.30 og lørdag kl 11 til 14. Bøgerne kan også bestilles skriftligt og betales da over giro 90 946, Forlaget Demos, ved Erik Jensen Hjulmagerstien 14, 2300 Kbh.S.

HO ER DØD - HO LEVER.

Prison Diary, korte digte fra Ho's mangeårige fængselsophold, Sara Lidman kalder dem, det vigtigste Ho har skabt, fordi de i stærkt koncentreret form giver udtryk for hans varme menneskelighed og hans tro på, at socialismen vil sejre.

104 sider

kr 5,40

President Ho Chi Minh answers President Johnson. Ho afviser "fredsforhandlinger" under trusler om yderligere eskalering af aggressionen. Et vigtigt dokument fra 1967.

30 sider

1,80 kr

Against Us Aggression for National Salvation. En række vigtige taler, politiske rapporter, interviews og breve fra perioden 1950 til 1966.

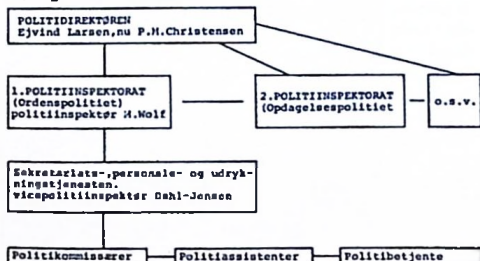
152 sider

3,60 kr

langt liv tjent magthaverne. Han har ikke handlet vilkårligt og på egen hånd. Han er en del af staten. Et forholdsvis underordnet reskab.

Dahl-Jensens placering i politiet

Dahl-Jensen er ansat i Kbh.s politi. Dette udgør langt den største politikreds og har en betydelig selvstændighed. Det er organiseret på følgende måde:

STOR DUSOR!

Tidsskriftet "Politisk Røyn" udkommer hermed
en dusør på indtil

KR. 10.000

til den person, der inden for et år
kan bringe oplysninger
der fører til anholdelse af

EN POLITIMAND

med påfølgende domfældelse for

falsk forklaring eller vold

i forbindelse med en demonstrationssag

12. sept. 1969

"Politisk Røyn"

ASIEN

MALAYSIA

MALAYSIA'S HISTORIE.

Malacca halvøen blev i 1300 tallet koloniseret af indvandrende malayer. Allerede i 1511 blev området et af hovedsæderne for den portugisiske handel med orientalske varer. I 1641 overtog Holland kontrollen, men blev omkr. 1800 fortrængt af England.

Samfundet var som i resten af Sydøstasien et feudalt bondesamfund, og koloniherrerne styrede ved en koalition med feudalherrerne, og godsejerne blev således på den ene side et redskab for kolonimagten og på den anden side bøndernes undertrykkere. Som i andre kolonionråder hindrede kolonimagten at der opstod et egentlig borgerskab (se eksempel på en sådan udvikling i Vietnam-Solidaritets nr 5 1969). Malaysia blev af England inddelt i protektorater, men den økonomiske udvikling styredes af engelske kapitalinteresser.

Den mangel på arbejdskraft, der opstod ved udnyttelsen af Malaysias resourcer, dækkede englænderne ved en stor import af indere og kinesere, således at kolonimagten blev i stand til også at udnytte de nationale stridigheder.

DEN ANDEN VERDENSKRIG.

Den 7. december 1941 slog japaniske styrker den 80.000 mand store britiske kolonihær. Det malaysiske kommunistparti opbyggede i bjergene, med bønderne som basis, en stærk guerrillabevægelse, hvis mål var landets selvstændighed og uafhængighed. Ved krigens slutning talte hæren 10.000 mand. I september 1945 kapitulerede japanerne, mens englænderne - under henvisning til Potsdam-aftalerne - genkoloniserede Malaya. En stor del af frihedsbevægelsen blev afvæbnet og Malaya var præget af omfattende uroligheder både i landområderne og i byerne.

BEFRIELESFRONTEN DANNES 1949.

Samtidig med dannelsen af *Den Malaysiske Føderation*, hvis formål var 1) at sikre ro og orden for 2) at udbygningen af Malaysia's enorme rigdomme kunne sikres vesten (England og USA), dannedes *Malaysias Nationale Befrielseshær (NLM)*, som siden med skiftende intensitet har rystet området. Frontens program er som de øvrige befrielsesfronters i Sydøstasien et nationalt demokratisk program, hvis vigtigste elementer er kampen mod den britiske og amerikanske imperialisme og deres håndlangere, for at opbygge et frit, uafhængigt land med ligestilling af alle nationaliteter.

MALAYSIA HAR VÆRET HOVEDMÅLET FOR KONTRAREVOLUTIONEN.

Den "skæve" nationale sammensætning af befolkningen sammenkædet med religiøse stridigheder og intereseføllesskabet mellem den vestlige kapitalisme og de lokale godsejere vanskeliggjorde NLM's arbejde. For at svække befrielseskampen benyttede imperialisterne sig af enorme folkeflytninger, opbyggede strategiske landsbyer og og udøvede den velkendte terror mod civilbefolkningen, især den kinesiske. Allerede i 1952 anvendte de britiske tropper helikopter bårne divisioner mod befrielsesfronten, Malaysia blev modellen for nedkæmpelse af guerrillakrig, og det er i perioder lykkedes at holde NLM i en klart defensiv position.

FORBUNDSREPUBLIKKEN MALAYSIA 1963.

Dannelsen af forbundsrepublikken Malaysia den 16. september 1963 med indlemmelsen af Singapore, Sarawak og Sabah (på Borneo) var den britiske imperialismes sidste "store" dåd i Sydøstasien. Denne statsdannelse har siden været præget af voldsom uro. I 1965 proklamerede Singapore sin selvstændighed, mens Sarawak og Sabah var målene for Indonesiens "knus Malaysia" politik indtil det fascistis-

ke militærkup. Det er hidtil lykkedes for premierminister Rahmon (Malaysias Diem) at splitte befolkningen på religiøse og racistske programmer, ligesom malayerne har næsten al politisk magt (læs: fungerer som tjenere for USA's, Englands, Vesttysklands og Japans kapitalinteresser.)

1969: GROENS AR.

Efter valgene i maj 1969 indførtes undtagelsestilstand i Malaysia og magten overgik til et aktionsråd, der er tæt knyttet til britiske og amerikanske interesser. De britiske militærskoler for eksempel i Johore er nu træningscenter for amerikanere, Saigonofficerer, thailændere og øvrige SEATO-lande, ligesom Malaysias få universiteter og hospitaler laver forskningsarbejde for kemisk krigsførelse. Uroen, der har præget Malaysia i år, har involveret både arbejdere, bønder og studenter, ligesom NLAM har gennemført en række angreb på militære poster i bjergene og i den nordlige del af landet ved Thailands grænse. FNL og DRV støtter NLAM, ligesom Thailands Nationale Befrielsesfront, og det må forventes at erfaringerne fra folkekrigen i Vietnam og Thailand vil blive anvendt og føre til sikring af uafhængighed og frihed.

BURMA

I 1700 tallet var Burma samlet til en nationalstat, der samfundsmæssigt svarede til udviklingen i nabostaterne Kina og Indien, dvs. at feudalsystemet var samfundets grundvold. I 1886 erobrede englænderne landet og indlemmede det i Indien, der ligeledes var behersket af engelsk kolonisme. I 1935 udskildtes Burma forfatningsmæssigt fra Indien. Som i andre engelske kolonier støttede England sig på lokale godsejere og splittelsen mellem de nationale grupper. I januar 1948 blev Burma formelt selvstændig uden tilknytning til det britiske imperium. Ved "selvstændigheden" befandt landet sig uden udviklet industri og reelt under fuldstændig godsejervælde. Fra 1942-45 var Burma besat af Japan, og der opbyggedes til forsvar for Burma en partisanbevægelse, der allerede havde set dagens lys i 1938, hvor de væbnede kampe mod den engelske kolonimagt fik et vældigt opsving. Burma blev efter den japanske kapitulation et af de mange asiatiske ofre for genetableringen af koloniadministrationen. Den anden verdenskrig indeholdt tre typer krige 1) de kapitalistiske landes krig mod Sovjetunionen 2) krige mellem de kapitalistiske lande om nye markeder 3) og de koloniale områders kamp for national selvstændighed. Netop fordi Den anden Verdenskrig ikke løste kolonialismens åg og gav landene i den tredje verden selvstændighed fortsætter folkekrigene i disse områder.

HÅNDLANGEREN HEDDER NE WIN.

I følge forfatningen af 1947 er Burma en republik med en nationalforsamling. Lige siden 1948 har Burma været præget af opgøret mellem bønder og arbejdere på den ene side og mod den ny-koloniale udbytning, herremænd og generaler. I 1962 lykkedes det general Ne Win at sikre sig "magten" ved et militærkup. Ne Win's regering har et snævert samarbejde med USA, Vesttyskland og Japan. Burma har med Ne Win oplevet en undertryk-

kelse af politiske og nationale rettigheder i lighed med Diems rolle i Vietnam, Talrige massakrer er blevet udført mod befolkningen, i særlig grad er Burmas Kommunistiske Parti blevet forfulgt.

PARTIET OG FRONTEN.

Ligesom i Thailand har det burmesiske kommunistiske parti fastholdt, at en folkefront kun kan føres til sejr, hvis den er ledet af den rigtige revolutionære teori, udført af det revolutionære kommunistiske parti byggende på en alliance mellem fattigbønder og arbejdere. Det er Burmas Kommunistiske Parti, der har opbygget *Den Nationale Demokratiske Enhedsfront*, der omfatter de nationale mindretal og alle demokratiske og progressive grupper. Dette skete i 1959. Folkehæren står under direkte ledelse af BKP. Enhedsfrontens mål er dannelsen af et frit og uafhængigt folkedemokrati, der ledes af arbejderklassen og bygger på arbejder-bønderforbundet.

I modsætning til folkefronterne i Laos og Vietnam, har man i Burma, ligesom i Thailand, taget klar stilling til striden mellem Sovjetunionen og Kina. BPK bygger på Marxisme-Leninisme-MaoTse Tung-tænkningen, og har efter en kort partistrid knust partiets revisionistiske fløj.

Partiets og frontens våben er folkekrigen. En stor del af landet er under folkehærens kontrol. Baseområderne er i landdistrikterne. I 1968 gennemførtes mere end 300 slag og fronten har haft stor fremgang især i områderne nord og øst for Rangoon. Folkehæren fører de egentlige krigsoperationer, mens de befriede områder forsvares af en milit. Der er guerrillalænheder i 31 af 50 provinser. USA har stillet "rådgivere" til rådighed for Ne Win, der har kopieret ideen med strategiske landsbyer og folkeflytninger.

HUSK GIRO 15 16 50 De Danske Vietnamkomiteers støttefond.

THAILAND.

THAILANDS HISTORIE.

Thailand blev allerede i 1400 tallet samlet i et rige. Påvirkningen fra Indien og Kina var stærk og samfundsstrukturen fulgte udviklingen i det øvrige Sydøstasien. Udviklingen af godsejervaldet var imidlertid knap så udviklet som f.eks. i Vietnam, hvorfor landet var kendt som ret velstående. Thailand er det eneste land i Sydøstasien, der aldrig har været direkte underlagt kolonistyre. I 1800 tallet forsøgte både englændere og franskmænd at erobre området, men man stoppede ved indtagelsen af henholdsvis Malaccahalvøen (det nuværende Malaysia) og grænseområdet ved Mekongfloden (dele af det nuværende Laos og Cambodja). I slutningen af det 19. århundrede gennemførtes en del reformer i demokratisk retning i et forsøg på at industrialisere Thailand. Samtidig begyndte udenlandsk kapital at strømme ind i landet. I 1932 blev Thailand officielt et kongedømme med et parlament hvor halvdelen valgtes - resten udpegedes af kongen.

ANDEN VERDENSKRIG.

Thailand sluttede sig i 1941 til Japan og spillede i Asien samme rolle som Italien i Europa. Thailand erobrede dele af de franske og engelske kolonier. Som et led i erobringen af Indien blev den berygtede Burma-Siam bane bygget af allierede krigsfanger og kulier fra de nationale mindretal. Det thailandske sikkerhedspolitik og Thailands nær har således tradition og erfaring i krigsforbrydelser. (se bl.a. *Bushidoridderne* af lars Russell of Liverpool). Ved afslutningen af Anden Verdenskrig sluttede Thailand separatfred med England i 1946. Prisen for deltagelsen i Anden Verdenskrig blev afståelse af de områder, som Thailand havde erobret fra 42 til 46. Det er værd at lægge mærke til, at alle områder, der kæmpede sammen med de allierede, som guerrillabevægelserne i Vietnam, Laos, Cambodja, Malaysia og Burma "efter" krigen blev besat af englændere

og franskmænd for at opretholde "ro og orden", mens det fascistiske Thailand ikke led nogen overlast. Det er ligeledes værd at bemærke, at Thailand er det område i Sydøstasien, som Danmark traditionelt har gode forbindelser med.

THAILAND - EN PÅLIDELIG ALLIERET.

Efter anden verdenskrig har forskellige militærkup afløst hverandre, og de nuværende stærke mand, Marskal Thamom Kittikachom, er ikke den mindst fascistiske. Allerede før SEATO's oprettelse anså USA Thailand som et af de pålideligste samfund i Sydøstasien og opererede med Thailand som selvskrevet medlem i forsvaret af "den frie verden", se V.S. nr 2. At være "stærk" mand i Thailand betyder reelt at have et godt samarbejde med CIA, altså en stilling der svarer til Diem, Rahmans, Ne Wins m.fl. Siden militæret i 1947 overtog magten, har amerikansk indflydelse været meget stor. Thailand må idag betragtes som en koloni af en ny type, med omfattende amerikanske baser, der ikke vil blive berørt af den proklamerede tilbagetrækning af de amerikanske styrker. USA's indflydelse er omgående blevet omsat til "økonomiske" resultater. Bondebefolkninger er uden jord og en meget stor del er blevet landarbejdere, der lever på et eksistensminimum. De Thailandske militærmyndigheder har opnået en omfattende træning i anti-guerrillaførelse ved alliancen, der er således thailandske tropper eller observatører i Malaysia, Vietnam og Laos.

PARTIET OG FRONTEN.

Som i Burma har fronten og Thailands Kommunistiske Parti taget klar stilling til udviklingen i Kina og Sovjet. TKP har ledelsen af Thailands Nationale Befrielsesfront, ligesom folkehæren er direkte under partiets ledelse. Fronten har siden januar 1965 vokset sig så stærk, at dens aktivitet nu kan mærkes i hele Thailand. Kamphandlingerne er voldsomt ved grænserne til Laos, Burma og Malaysia. Fronten er åben for al-

le grupper og nationaliteter, der aktivt støtter 1) kampen for national selvstændighed. 2) kamp for folkets demokratiske rettigheder, 3) gennemførelse af en freds- og neutralitetspolitik. 4) udvikling af nationens økonomi. 5) bedre levevilkår for folket. 6) forbedring af uddannelsen og sundhedstjenesten. Fronten anvender teorien om folkekrigen og har således opbygget stærke baseområder i landområderne og i bjergene blandt de nationale minoriteter. Strategisk kan perioden sammenlignes med situationen i Vietnam fra 1960 til 65 (se V-S. nr 5).

LAOS

Laos optager 235.000 km² og har ca 2.500.000 indbyggere og er således et af de tyndest befolkede områder i Sydøstasien. Laos placering har været udnyttet som strategisk base af Frankrig, Japan og USA.

HISTORIE.

Laos historie er på mange områder parallel med Vietnam. Det ret u fremkommelige terræn har dog bevirket, at påvirkningen fra udlandet og gennem handelsforbindelser og erobringer er mindre. Formelt har Laos været selvstændigt siden 1553 og har haft en selvstændig buddistisk kultur og eget skriftsprog. I sidste halvdel af 1800 tallet blev Laos inddraget i den franske imperialismes interessefelt og delte udvikling med Vietnam: voldsom udbygning og undertrykkelse, stagnation af udviklingen og den deraf følgende modstand mod opbygningen af en national befrielseshær. Under Anden Verdenskrig kæmpede laotiske partisaner mod de japanske fascister og blev, som det øvrige Indokina, besat af de tidligere koloniherrer umiddelbart efter krigens "ophør".

KAMPEN MOD FRANKRIG.

Under kampen mod de franske kolonister samledes det laotiske folk i en bred folkefront *Neo Lao Itasala*. Ved Geneveaftalerne i 1954 (se V.S. nr 5) blev Laos selvstændig-

hed og neutralitet garanteret. Blakket var dårligt tørt, før USA's indblanding var en realitet.

KAMPEN MOD USA-IMPERIALISMEN.

I 1958 vandt *Neo Lao Haksat* (en videreførelse af den tidligere folkefront) en overvældende valgsejr på et bredt demokratisk program. Resultatet var et militærkup i hovedstaden Vientiane støttet og iværksat af USA. *Pathet Lao* (folkehæren) havde imidlertid allerede i 1961 befriet 3/4 af landet, hvorefter der indkaldtes til en ny konference i Geneve. Imidlertid var resultatet af den anden Genevekonference af 1962 ganske uholdbart. Den amerikanske indblanding tog til og bombardementer, specialtropper og instruktører holder nu USA's lakajer oppe. De senere år har vist en konstant fremgang for *Pathet Lao* både politisk og militært. De befriede områder er i hastig udvikling med hensyn til landbrugsproduktionen, industrialisering, undervisning og helbredstilstand. Den seneste tids store kampe peger på, at den laotiske folkekrig er ved at nå ind i sin strategiske offensive fase. *Pathet Lao* råder over regulære hærheder, guerrillatropper og militser. Dens politiske og kulturelle kamp udvikles efter frontens nye program, der blev vedtaget i oktober 1968. De vigtigste hovedpunkter er: 1) At styrke enheden i kampen, konsolidere og udvide den nationale enhedsfront og mobilisere alle kræfter i landet for at slå den imperialistiske aggression og styrte marionetregeringen.

2) At styrke enheden mellem *Neo Lao Haksat* og de Patriotiske neutrale Styrker.

3) At opnå ligestilling, enhed og gensidig hjælp på alle områder mellem de forskellige nationaliteter.

4) At respektere og beskytte budismen og forene alle religioner i kampen for national enhed og for at styrke de anti-amerikanske nationale styrker.

5) At gennemføre de demokratiske rettigheder for folket, så de kan blive herrer i deres eget land og over deres egen skæbne.

6) At opnå ligestilling mellem mand og kvinde.

7) At danne en national demokratisk koalitionsregering som virkelig repræsenterer alle nationaliteters interesser og som tjener et uafhængigt og frit Laos.

8) At opbygge folkets patriotiske væbnede styrker til forsvar af landet.

9) At opbygge og udvikle en national og selvstændig økonomi og gradvis forbedre folkets levevilkår. At modsætte sig al økonomisk indtrængning, monopoler og udbytningen af USA-imperialisterne og deres lakajer.

10) At modsætte sig den dekadente kultur og det korrupte uddannelsessystem, som tjener USA-imperialismen.

11) At føre en udenrigspolitik, der er baseret på fred, uafhængighed, neutralitet og solidaritet og venskab med alle folk og regeringer i fredselskende lande.

Siden 1964 har *Pathet Lao* nedskudt 1.000 US fly og sat 70.000 fjender ud af spillet (sårede og dræbte). *Pathet Lao* har i år ikke stoppet sine hovedangreb med monsunregnen, og står idag stærkere militært og politisk end nogensinde. (læs V.S. nr 3, 1969).

Af pladsmæssige hensyn er vi nødt til at udelade en række områder, men vi vil på et senere tidspunkt vende tilbage til udviklingen af de nationale befrielsesbevegelser i det øvrige Asien.

Knud Jensen

LATINAMERIKA

Tabel 1

AREAL OG BEFOLKNING, SAMT BEFOLKNINGSTÆTHED.

LAND	AREAL, KM ²	MILL. INDB. 1968	INDB PR KM ²
Argentina	2.777.815	24.000	9
Barbados	430	0,251	584
Belize ⁺ (Brit. Honduras)	22.963	0,120	5
Bolivia	1.098.580	4,510	4
Brasil	8.511.965	90,210	11
Britisk Vestindien ⁺	3.306	0,517	157
Chile	741.767	9,210	12
Colombia	1.138.914	18,800	17
Costa Rica	50.900	1,620	32
Cuba	110.921	8,160	74
Dominikanske Rep.	48.442	4,029	84
Ecuador	270.670	5,685	21
El Salvador	21393	3,150	150
Falklandøerne, m.m. ⁺	12.000	0,002	0,2
Fransk Guiana ⁺	90.000	0,045	0,5
Fransk Vestindien ⁺	2.881	0,657	233
Guatemala	108.889	4,850	44
Guyana	214.000	0,705	3
Haiti	27.750	5,000	180
Hollands Vestindien ⁺	1.011	0,217	217
Honduras	112.090	2,515	22
Jamaica	11.525	1,915	167
Mexico	1.967.183	48,950	25
Nicaragua	148.000	1,750	12
Panama	75.650	1,372	18
Panama-Kanalzone (USA) ⁺	1.676	0,051	30
Paraguay	406.752	2,095	5
Peru	1.285.215	12,692	10
Puerto Rico (USA) ⁺	8.891	2,740	308
Surinam (Holl.) ⁺	181.455	0,400	2
Trinidad-Tobago	5.128	1,094	211
Uruguay	186.926	3,018	16
Venezuela	912.050	9,700	11
Latinamerika ialt	20.550.000	263,000	13

+ Alle disse områder er endnu under fremmed kolonihærdedømme.

Kilder: UN Statistical Yearbook 1967, The Statesman's Yearbook 1969, samt statistiske publikationer fra nogle af landene.

Tabel 2

SOCIALE FORHOLD.

Land	Børnedødelighed i det første leveår, 0/00	Stigning i leveom- kostninger (1963=100)
	(1965)	(1967)
Argentina	60,7	387,3 ¹⁾
Bolivia	102,0	37,5
Brasil	171,0	2.033,3 ¹⁾
Chile	107,1	378,9 ¹⁾
Colombia	82,4	132,4
Costa Rica	75,1	13,7
Cuba	37,7	-
Dominikanske Republik	72,7	15,8
Ecuador	93,0	28,1
El Salvador	70,6	1,4
Guatemala	94,6	1,8
Haiti	172,0	26,2
Honduras	41,2	19,3
Mexico	60,7	17,8
Nicaragua	51,6	14,3
Panama	44,7	5,4
Paraguay	80,3	36,9
Peru	90,7	32,9
Puerto Rico	42,8	-
Uruguay	47,4	425,7 ¹⁾
Venezuela	47,7	4,9
Gennemsnit for Latinamerika:	109,3	
Til sammenligning, Danmark:	18,7	128,3 ²⁾

1) Den inflatoriske udvikling er ikke standset i disse lande, men fortsætter med uformindsket kraft. I Brasil er leveomkostningerne steget til over 3.000.

2) 1964

Kilder: Panorama Económico Latinoamericano nr 291 (børnedødelighed) og 286-287 (leveomkostninger), samt statistisk årbog 1968.

Før opdagelsestiden var Latinamerikas indfødte befolkning indianere. De forskellige kulturer var højt udviklede og på flere måder den europæiske kultur overlegen, da de første spanske og portugisiske kolonisatorer omkring 1500 tallet indledte deres erobningsløb på det latinamerikanske kontinent.

Med de spanske og portugisiske erobrere fulgte flere århundreder med en systematisk og brutal undertrykkelse og udryddelse af de indianske kulturer, ligesom der opstod flere blandingsracer på grund af indførelsen af negerslaver (Metizer mulatter, zambos m.v.).

I begyndelsen af det 19. århundrede indledtes de første uafhængighedskrige mod de spanske og portugisiske undertrykkere. I årene 1811 til 1825 opnåede de fleste af de tidligere spanske og portugisiske kolonier uafhængighed.

STATENS OPBYGNING OG CAUDILLODIKTATURER.

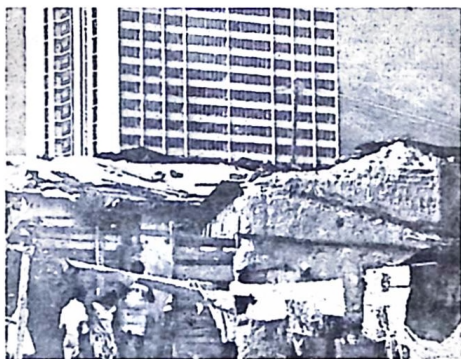
Første fase i Latinamerikas politiske liv var en stræben henimod statens politiske suverænitet, idet det i virkeligheden ikke var de latinamerikanske stater, som blev uafhængige, men snarere små kollektiver bestående af byer og stor-godser, hvor feudalismen herskede. Midlet til opnåelse af statsuverænitet har i de fleste latinamerikanske lande været *caudillodiktaturer*. Caudillismen var kendetegnet ved den personlige magtudfoldelse hos en mand, som oftest ved et despotisk og brutalt regime udnyttede sin magtstilling til sin egen og til sine nærmestes fordel. Caudillodiktaturerne fortsatte ofte langt ind i uafhængigheden, og mange stater har endnu ikke haft andre regimer end caudillodiktaturer. De mange militærjuntaer i Latinamerika - som i den øvrige verden - viser, at caudillismen, om end den har antaget nye former, atter stikker hovedet frem.

Udviklingen gjorde, at det i årene 1830 til 1850 blev muligt at indføre forfatninger med demokratisk karakter samt en retsopfattelse af europæisk tilsnit. Disse forfat-

ningssystemer sikrede imidlertid et *jordaristokrati* styret. Uafhængigheden medførte ikke nogen forandring i befolkningens koloniale inddeling i to samfund med forskellige social status. På den ene side var der kolonisatorerne og på den anden side stod de indfødte og afrikanerne, som levede i afsondrethed og underkuelse. Godsejerne respekterede kun demokratiets ydre former, med deres rigdom og magt hvilede på samme grundlag som de tidligere kolonisatorer, nemlig bevarelsen af de *feudale strukturer* i landdistrikterne.

BYERNES MIDDELKLASSE BEGYNDER AT GØRE SIG GÆLDENDE.

Den begyndende industrialisering de sidste 20-30 år medførte en ændring i den sociale struktur. Bysamfundet undergik en hurtig forandring og voksede betydeligt, således at der skabtes et *byproletariat* og en indflydelsesrig *middelklasse*. Bybefolkningen i Latinamerika udgør idag mere end 50% af den samlede befolkning.

Dannelsen af politiske partier, fagforeninger, såvel som bybefolkningens større åbenhed overfor nye ideologier betød, at der opstod krav om reformer på blandt andet det sociale og det økonomiske område.

De store godsejeres ubestridte førerskab er forsvundet, samtidig med at middelklassen og borgerskabet langsomt gør sig gældende. Dette har imidlertid ikke betydet

en udvikling af landdistrikterne. Landssamfundet stod stille og var opdelt i småsamfund, som de lokale godsejere holdt adskilt fra hinanden. De feudalherrerne var de tilbagestående bønder kun undergivne, ikke medborgere. For bybefolkningen, som ikke kendte bøndernes forhold, var disse fremmede snarere end medborgere.

FORBUND MELLEM MIDDELKLASSEN OG GODSEJERNE.

Respekten for demokratiets ydre former tillod ikke en åbenlys udelukkelse af masserne på landet fra det politiske liv. Fristelsen var derfor stor for for byernes middelklasser til at slutte forbund med landdistrikternes ledere, som frit kunne administrere deres folks stemmer.

Det er således typisk for det tilbagestående landssamfunds politiske kræfter, at deres fundamentale krav til nationalregeringen går ud på, at den ikke skal blande sig i forholdene på landet og lade godsejerne styre deres folk i fred. Enkelte reformer gennemførtes således i de mere udviklede bysamfund, hvorimod disse reformer ikke udstræktes til at omfatte bønderne, hvorved godsejernes lokale autoritet over for deres undergivne ville blive svækket. Landssamfundet er på denne måde prisgivet til feudalismens undertrykkelse, isolation og stagnation.

BØNDERNES OPVÅGNEN OG OPRØR.

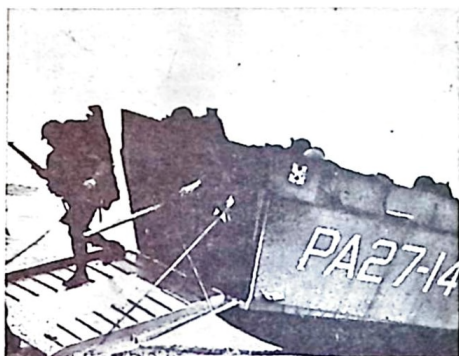
Det har imidlertid ikke været muligt fortsat at isolere bønderne. Der er flere årsager til, at man har måttet bryde landdistrikternes isolation. Militæret har krævet anlæggelse af veje, som også har været nødvendige for en økonomisk udvikling. Den tvungne militærtjeneste har bevirket, at så godt som alle tidligere vanskeligt tilgængelige små landsamfund er blevet bekendt med en højere levestandard. Radiospredningen har ligeledes været uundgåelig og har været et effektivt middel til at sætte bønderne i kontakt med mere udviklede samfund, ligesom mange bønder her i gennem er blevet påvirket af den nye tids ideologier.

Revolutionen i Cuba i 1959 er den begivenhed, som har sat sig tydeligst spor blandt bønderne i Latinamerika. I næsten alle latinamerikanske stater er der nu oprettet væbnede revolutionære bonde- og guerrillabevægelser, idet stadig flere og flere i den latinamerikanske bondebefolkning og andre befolkningsgrupper ikke mere tror på muligheden for fremskridt ved en strukturændring ved fredelige midler, men derimod på en voldelig revolution med en eller anden form for socialistisk sigte.

LATINAMERIKA OG USA.

USA har spillet en altdominerende rolle i Latinamerika i tiden efter uafhængigheden. I den nyeste historie har der været alt for mange amerikanske politiske, militære og økonomiske interventioner i Latinamerika til at latinamerikanerne kan glemme dem. Amerikansk kapital og militærmagts tilstedeværelse i Latinamerika har ikke kun fratrækket de latinamerikanske folk deres muligheder for en bedre fremtid, men har også fratrækket dem deres stolthed og værdighed. Studerer man den amerikanske imperialismes historie og dens virkning på dens ofre, er indtrykket idag, at der er større fattigdom og lidelse i Latinamerika end for ti år siden, for tyve år siden og videre tilbage i kontinentets historie.

En frit valgt politikker i Latinamerika har aldrig, dersom har udviste det mindste tegn på uafhængighed af amerikansk politik, fået lov til at sidde sin periode ud. De styrker som afsatte "rebelen" var altid trænet og udrustet af USA. De revolutionære i Latinamerika betragter derfor al militær hjælp, al hjælp fra USA, alle amerikanske lån samt aftaler med USA og dets militærmissioner som værende af det onde. Idag ved de revolutionære, at forsøg på at bryde oligarkiets magtstilling i Latinamerika er ensbetydende med amerikansk gældelse.

USA'S MILITÆRE INTERVENTIONER.

Med Monroe-doktrinen af 1823 afviste USA al fremtidig europæisk indblanding på det amerikanske kontinent. Men latinamerikas befolkning ser idag med foragt på doktrinen, fordi de ophævede alle grænser for

USA's ambitioner i de latinamerikanske lande.

I det følgende skal vi tilbage til det forrige århundrede og følge nogle af de vigtigste militærinterventioner i Latinamerika.

- 1824 Amerikas udenrigsminister John Quincy gør det allerede klart hvilke ambitioner USA har med udtalelsen: "Monroe-doktrinen må ikke udlægges som en bemyndigelse til de svage om at optræde udfordrende overfor de stærke."
- 1833 England invaderer Falklandøerne som tilhørte Argentina. I stedet for at følge Monroe-doktrinen's ånd og bogstav støttede USA englænderne.
- 1835 England invaderer nordkysten af Honduras - og endnu en gang undlader USA at gribe ind.
- 1836 England invaderer Guatemala.
- 1839 England invaderer Roatan-øerne. I begge tilfælde undlader USA at gribe ind.
- 1839 USA indleder væbnede provokationer mod Mexico.
- 1846 Efter at USA har annekteret Texas, indledes krigen mod Mexico. Krigen resulterede i, at USA erobrede hele området fra Texas til Californiens kyst. Det erobrede område omfattede Texas, Californien, Nevada, Utah, Colorado, New Mexico og Arizona. Mexico mistede derved halvdelen af sit landområde.
- 1854 På grund af en mindre uoverensstemmelse med Nicaragua bomber USA Juan del Norte.
- 1857 En amerikansk statsborger bliver forulempet i Nicaragua. USA sender marinesoldater til området og ødelagde systematisk alt, som ikke i forvejen var ødelagt af bombardementerne i 1854. Dagen efter tvang USA Nicaragua til at underskrive Cass-Irisarri-traktaten, som gav USA adgang til alle områder i staten samt retten til at intervenere efter eget skøn.
- 1840- Amerikanske eventyrere (filibusters) prøver med egne hære, finansieret af private amerikanske selskaber, at erobre landområder i Latinamerika. Disse hære plyndrede og røvede. På trods af at de helt åbenlyst forbrød sig mod alle love i de stater, hvor de hærgede, blev de ikke straffet af den amerikanske regering, men blev derimod forherliget af det amerikanske samfund, som betragtede dem som farverige eventyrere.

- 1860 USA intervenserer i Honduras.
- 1871 USA okkuperer Samaná-bugten i Santo-Domingo.
- 1881 USA tager åbenlyst parti for Peru i krigen mod Chile. For sin støtte fik USA havnebyen Chimbote til marinebase samt kulgruber i nærheden og en jernbane fra gruberne til havet.
- 1885 Det amerikanske senat torpederer bestræbelserne for en mellemamerikansk føderation. USA frygtede, at føderationen ville være en hindring for de amerikanske planer om en USA-ejet kanal fra Atlanterhavet til Stillehavet.
- 1897 De mellemamerikanske føderationsbestræbelser forhindres for anden gang af USA.
- 1898 USA blander sig i CUBAs uafhængighedskrig mod Spanien, hvilket fører til den spansk/amerikanske krig. Efter Spaniens kapitulation omdannes Cuba til en republik under amerikansk kontrol. USA holdt øen besat i fem år. Cuba blev tvunget til at godkende *Platt Amendment*, hvis vigtigste punkt, artikkel 111 lød således: "*Cubas regering anerkender De Forenede Staters ret til at intervenere for at opretholde Cubas uafhængighed, opretholdelsen af en regering, som er fuldt forsvarelig for liv og egendom og personlig frihed.*" Indtil Platt Amendment blev ophævet i 1934, intervenserede USA adskillige gange i Cuba, og omformede på denne måde republikken til et amerikansk protektorat.
- 1898 USA annekterer Puerto Rico.
- 1899 USA forhindrer for tredje gang de mellemamerikanske føderationsbestræbelser.
- 1902 USA køber Guantanamo-bugten som marinebase for 2000 dollars om året.
- 1903 USA er ophavsmand til en revolution i provinsen Panama, som på daværende tidspunkt tilhørte Colombia. Panama-kanalen var samtidig under opførsel, og USA anerkendte Panama som selvstændig stat før kampene var endt, ligesom USA fik lejekontrakt og befæstede kanalzonen inden de første panamanske regering var dannet. Panama blev herefter et amerikansk protektorat.
- 1904 Præsident Theodore Roosevelt erklærer "*USA må påtage sig den forpligtigelse at intervenere i andre stater for at sikre den civiliserede verdens investeringer.*" Denne doktrin fik øgenavnet USA's dollardiplomati. Med denne politiske doktrin intervenserede USA ca 60 gange i latinamerikanske indre anliggender og territorier i tiden indtil 1933. Formålet med disse interventioner var altid at sikre økonomisk eller territorial gevinst eller som støtte for store selskaber eller prominente eventyrere.
- 1915 Lokale patrioter i Haiti satte sig til modværge og amerikanske marinesoldater invaderede Haiti og blev til 1934.
- 1916 Nicaragua blev tvunget til at underskrive en traktat (Bryan-Chamorro-traktaten) som sikrede USA uindskrænket ejendomsret over en kanal gennem Nicaragua, som det på daværende tidspunkt var planlagt at bygge.
- 1917 USA støtter ved hjælp af to krydsere den upopulære præsidentkandidat Chamorro i Nicaragua, hvorved Chamorro bliver præsident.
- 1926 Et oprør mod Chamorro i Nicaragua bliver standset af USA ved hjælp af en grusom bombemassakre over ialt 70 byer.
- 1933 Præsident Franklin D Roosevelt fremsætter erklæringen om "*det gode naboskabs politik*" På den interamerikanske konference i Montevideo stemmer USA for en erklæring om ikke-intervention.
- 1934 USA sender en flåde til Cuba, som igen invaderes.
- 1945 USA godkender Larrata-deklarationen som hjemler multilateral (flersidig) intervention i Latinamerika.
- 1947 Larreta-deklarationen indarbejdes i Den Interamerikanske Traktat om gensidig bistand (Rio-traktaten), Alle amerikanske stater var

imod interventionsklausulen bortset fra Uruguay, men det lykkedes USA at få den godkendt mod løfter om militær hjælp.

- 1954 Præsident Arbenz i Guatemala bekendtgjorde i 1952 et omfattende program for jordreformer, som bl.a. indebar ekspropriation af amerikansk ejendom. USA fordømte reformarbejdet, som blev kaldt kommunistisk. I 1954 fandt USA en oberst som de financerede og udstyrede med en oprørsstyrke. Obersten Carlos Castillo Armas indledte en hensynsløs terror og blev landets præsident. Den amerikanske intervention i Guatemala skulle senere få stor betydning for hele opinionsudviklingen i Latinamerika og den øvrige verden.
- 1958 USA sender marinetropper til Haiti og afværger et oprør mod diktatoren Duvalier.
- 1961 USA forsøger invasion i Cuba. For første gang i Latinamerikas historie oplever USA et sviende nederlag såvel militært som politisk.
- 1962 Raketkrisen i Cuba. USA tvinger Sovjet-Unionen til at afmontere de i Cuba opstillede raketbatterier.
- 1965 USA invaderer Den Dominikanske Republik under påskud af at redde demokratiet fra en kommunistisk trussel.

REVOLUTIONEN I LATINAMERIKA.

Revolutionsbegrebet i Latinamerika er oftest blevet mistolket i denne del af verden. Ordet revolution betyder radikal samfundsomvæltning og ikke blot magtovertagelse. I overensstemmelse med denne definition er den cubanske revolution den eneste gennemførte revolution i Latinamerika.

UDVIKLINGEN AF DE REVOLUTIONÆRE TENDENSER I LATINAMERIKA SIDEN 1930

I løbet af 1920'erne og 30'erne opstod en række bevægelser af revolutionært tilsnit i Latinamerika. Der er først og fremmest tale om de kommunistiske partier og den peruanske APRA-bevægelse. APRA kendetegnedes ved at være stærkt anti-imperialistisk, og gik ind for en frigørelse af de indianske befolkninger i Sydamerika. APRA fik stor betydning i de øvrige latinamerikanske lande, hvor der oprettedes lignende bevægelser og partier således som Accion Democratica i Venezuela. Disse bevægelser har dog aldrig udviklet sig til en revolutionær faktor. APRA har - efter legalt at have fået magten efter Anden Verdenskrig - udviklet sig til en reaktionær, pro-imperialistisk bevægelse. I de mere industrialiserede lande i Latamerika (Argentina, Cuba, Brasil, Mexico, Chile og Uruguay) spillede arbejderbevægelsen en vigtig rolle i kampen for bedre forhold. Kommunisterne, trotskisterne

og visse nationalistiske bevægelser (Vargas i Brasil og Perón i Argentina) dominerede arbejderbevægelsen.

Guerilla er ikke et nyt begreb i Latinamerikansk politik kamp. I 30'erne fandtes der således guer-

rillaer i Nicaragua under ledelse af den liberale Augusto Sandino, i Brasilien under den kommunistiske Luis Carlos Prestes, endvidere fandtes der bondeguerrillaer i Colombia.

I tiden fra 1940 op til den cubanske revolution stagnerede og forfaldt den revolutionære kamp på grund af APRAs og de kommunistiske partiers ændrede holdning. Den kolde krig og efterkrigstidens voldsomme forfølgelse af progressive elementer var medvirkende til denne stagnation. Samtidig medførte disse forhold også en vågnende erkendelse af nødvendigheden af en skærpet politisk kamp og en ny taktik, katalyseret af den cubanske revolution.

CUBA SOM EKSEMPEL.

Den cubanske revolutions sejr i 1959 viste, at det var muligt for en revolutionær bevægelse at sejre over et militært overlegent diktatur, trods amerikansk støtte til dette. Dette medførte bl.a. dannelsen af talrige mere eller mindre stærke guerrillabevægelser i flere latinamerikanske lande, idet mange nu mente, at det var tilstrækkeligt at starte en guerrilla, så skulle det nok gå. Den voldsomme bekæmpelse af guerrillabevægelserne i første halvdel af 60'erne viste dog de revolutionære noget andet.

BEFRIELSESBEVÆGELSERNE I LATINAMERIKA.

Befrielseskampene i Latinamerika har antaget forskellige former, der går fra passiv modstand til væbnet kamp. I visse tilfælde kæmpes ud fra en tydelig politisk ideologi og i andre tilfælde er man gået i kamp uden et klart defineret program. Et eksempel på aktiv, ublodig modstandsbevægelse finder vi i *Los Tupamaros* i Uruguay, der med lynaktioner erobrer dokumenter, der er kompromiterende for statsmagten og afslører USA-infiltrationen, erobrer levnedsmidler for at fordele dem blandt de fattige, og samtidig skaffer de sig systematisk våben til en fremtidig væbnet kamp.

Et vigtigt punkt i frihedskampen er universiteterne, der traditionelt er af stor betydning, som for eksempel i Argentina, hvor studenter og arbejdere sammen har organiseret strejker og demonstrationer. I Peru, Uruguay, Mexico og Brasil har studenterne ligeledes spillet en afgørende rolle i den politiske kamp, og det er karakteristisk at mange partisaner rekrutteres blandt studenter og intellektuelle.

I Chile findes *MIR*, som består af studenter og arbejdere. *MIR* forbereder sig aktivt på næste fase af kampen: den væbnede opstand.

DEN VÆBNEDE KAMP I LATINAMERIKA.

Den væbnede kamp har manifesteret sig i lande som Guatemala, Venezuela, Colombia, Peru og Bolivia.

I *PERU* blev guerrillaen nedkæmpet i 1965 og lederne blev fængslet eller dræbt.

I *Bolivia* er den væbnede kamp blevet væsentlig svagere efter Che Guevaras død, dog fortsætter en partisangruppe under ledelse af *Inti Peredo* - Chés medkæmper - kampen i bjergene.

I *Guatemala* fandtes to grupper *FAR* (Den Væbnede Revolutionære Front) og *MR-13*, som i 1968 sluttedes sammen under fællesbetegnelse

sen *FAR*. Lederne er Cesar Montes og Yon Sosa. *FAR* kæmper både i

bjergene og i byerne og slår hårdt til mod regerings- og USA-ejede foretagender. I FAR findes militært trænede enheder, der giver revolutionen al deres tid.

I Panama hvor USA på grund af kanalen helt dominerer landet, koncentrerer de revolutionære kræfter sig helt om Federacion de Ligas Campesinas (Forbundet af landarbejderforbund) og Partido del Pueblo (Folkepartiet). Landarbejderforbundet er en kampdygtig organisation som leder den stadig stærkere kamp mod imperialismen. Der findes guerrillabevægelser i visse bjergegne.

I Nicaragua ledes kampen mod diktatoren Somoza af Frente Sandinista de Liberacion (Den sandinistiske Befrielsesfront, opkaldt efter frihedskæmperen Sandino). Frontens mål er at styrte diktaturet og bekæmpe imperialismen. FSL har partisangrupper både i byerne og på landet. Lederen er Carlos Fonesca.

I Colombia findes tre partisanbevægelser: FARC (Colombias væbnede revolutionære Befrielsesstyrker), som er oprettet i begyndelsen af 60'erne under Det kommunistiske Partis ledelse. FARC opererer i de såkaldte "selvforsvarszoner", som skabtes af bønderne i 30'erne og behersker store områder i landets sydlige del. ELN (Den Nationale Befrielsesfront) er en "castroistisk" bevægelse oprettet i 1965 under ledelse af Fabio Vazquez. Den berømte katolske præst Camillo Torres tilsluttede sig ELN og blev dræbt i den væbnede kamp. ELN opererer nord for hovedstaden Bogota. EPL (Folkets Befrielseshær) blev dannet i 1968 af en gruppe pro-kinesiske venstreorienterede. De går ligesom FARC ind for oprettelse af selvforsvarsområder og opererer i landets vest/nordlige del.

I Venezuela har to bevægelser, MIR og FALN siden begyndelsen af tresserne gennemført en aktiv og effektiv guerrillakrig mod styret. FALN blev startet i 1960 af Det Kommunistiske Parti, men har

siden (1963) gjort sig fri af partiet på grund af dettes ændrede holdning til kampens strategi og taktik. MIR er dannet af folk fra forskellige venstreorienterede grupperinger - fra venstre-kristelige demokrater til socialister -

I Brasil er der siden militærkupet i 1964 dannet en lang række grupper, hvis erklærede mål er at styrte regimet med voldelige midler. De største og vigtigste af disse er AP (Folkelig aktio) som er den ældste, POC (Det kommunistiske Arbejderparti), Vanguardia Revolucionaria (Revolutionær avantgarde) under ledelse af Carlos Marigela, VAR (Den væbnede revolutionære avantgarde) under ledelse af Brasils bedste skytte, den tidligere kaptajn i hæren Carlos Lamara og MR-8 (8. Oktoberbevægelsen). Det var de tre sidstnævnte bevægelser, der stod bag bortførelsen af den amerikanske ambassadør i Brasil i begyndelsen af september 1969. Trods det store antal bevægelser er der ved at ske en samling af de revolutionære grupper i Brasil. Dette er muligt fordi de

alle med undtagelse af MR-8, som er "castroistisk", er mere eller mindre pro-kinesiske.

PERSPEKTIVER I KAMPEN MOD USA-IMPERIALISMEN.

Idag har de fleste revolutionære i Latinamerika indset, at kampen ikke blot gælder deres egen nationale befrielse for den lokale diktator, men at alle latinamerikanske folk står over for den samme fjende: USA-imperialismen. Man har erkendt at det nu gælder om at koordinere bevægelserne og rette angrebene mod de imperialistiske bødler og de nationale oligarkier og engagere dem på alle fronter, "skabe to, tre, mange vietnam'er" fordi USA-imperialismen ikke har styrke nok til at kæmpe på fronter over hele verden.

Tabel 3

ANALFABETISME

Land	% analfabeter af voksne befolk.
Argentina	9
Bolivia	53
Brasil	39
Chile	16
Colombia	38
Costa Rica	16
Cuba	0
Dominikanske Rep.	60
Ecuador	33
El Salvador	56
Guatemala	62
Haiti	90
Honduras	55
Mexico	28
Nicaragua	50
Panama	20
Peru	40
Puerto Rico	13
Uruguay	9
Venezuela	21

Gennemsnit for Latinamerika 45-60%⁺

⁺ Mere nøjagtigt kan det ikke gengives på grund af de usikre statestikker.

Kilder: UN Statistical Yearbook 1967, Panorama Económico Latinoamericano og John Gerassi "Latinamerika". Tallene er fra perioden 1961-67.

Tabel 4

JORDFORDELINGEN I 18 LATINAMERIKANSKE LANDE.

Brugsstørrelse i hektar	Procent af ejendomme	Procent af samlet landbrugsjord.
0-20	74,4	2,9
20-100	13,0	6,8
100-1.000	6,4	19,7
1.000 og derover	1,2	71,6

Kilder: Panorama Económico Latinoamericano og G. Martínez Amengual: Presencia de la Reforma Agraria en América Latina (Havana 1962)

Afsnittet om Latinamerika er udarbejdet af: Merete Knudsen, José Bresciani, Nikolaj Lohmann og Jens Lohmann.

AFRIKA

NEO-KOLONIALISME, MILITÆRKUP OG AFRIKANSK BEFRIELSE.

*Indlæg på Khartoumkonferencen af
Jack Woodis.*

Det er umuligt at betragte folkenes kamp i det sydlige Afrika og i de portugisiske kolonier isoleret fra, hvad der sker i det øvrige Afrika. Den politik som de imperialistiske magter fører i de uafhængige afrikanske stater er ikke i princippet forskellig fra de krige som imperialisterne og de hvide kolonister påtvinger folkene i det sydlige Afrika og i de portugisiske kolonier, men er to sider af en generel strategi, på trods af en vis rivalisering mellem de imperialistiske magter på grund af deres forskellige mål og interesser. Dette vil tydeligt fremgå, hvis man ser på udviklingen i Afrika i de sidste ti til femten år.

I det første tiår efter 1950 gjorde Afrika store fremskridt i sin kamp for uafhængighed og for at styrte de direkte koloniale regimer. Kampen blev ført under forskellige former, ved massedemonstrationer og optog, ved boykotaktioner og strejker, ved bøndernes modstand mod den officielle landbrugspolitik og deres kamp mod de hvide kolonisters beslaglæggelse af jorden, ved valg og dannelse af politiske partier, ved at udgive aviser og manifeste. I nogle tilfælde førte man væbnet kamp for uafhængigheden blev vundet, de længste og bittreste slag var i Algeriet (1954-62) og i Kenya (1952-57), men det kom også til væbnet kamp i Kamerun, Marokko og Tunesien, et oprør blev slået brutalt ned på Madagaskar (nu Malagasy), og i Egypten blev en væbnet aktion nødvendig for at styrte Farouks korrupte regime, der støttedes af imperialisterne.

IMPERIALISMENS TILBAGETOG 1957-64.

Men også i de afrikanske lande, hvor der ikke førtes væbnet kamp - og det var langt de fleste -

førtes der en hård kamp, og ikke en eneste afrikansk stat blev uafhængig uden martyrer dræbt i kampen mod kolonismen. Intetsteds skænkede imperialisterne de afrikanske folk friheden, sådan som de ynder at hævde.

Imperialisterne blev tvunget på tilbagetog af folkenes massebevægelser. Ghanas opnåelse af uafhængighed i 1957 og Guinea i 1958 havde stor betydning i hele Afrika. Kolonialismens dæmning var brudt. En række tidligere franske og engelske kolonier vandt hurtigt efter uafhængighed. Kongo slog ind på samme vej i 1960, men kun for at blive offer for nye former for undertrykkelse. Men overalt blev 1960 et år med fremgang, "Afrikas år" som det er blevet kaldt. Snart var der mere end 30 uafhængige stater i Afrika. Vestmagterne var tvunget til at trække sig tilbage overfor de sejrende nationale befrielsesbevægelser, og de indså at de måtte erkende den ny virkelighed og finde nye metoder til at fastholde deres økonomiske greb om disse lande og forberede nye offensiver.....

I 1964 var der 34 uafhængige stater i Afrika og der var en afrikanske enhedsorganisation (OAU) med et positivt grundlag - og der var, endnu vigtigere, en gruppe af progressive stater: Den forenede Arabiske Republik, Algeriet, Ghana, Guinea, Mali, Kongo-Brazzaville, Zanzibar-Tanganyika (senere Tanzania) som havde taget de første skridt i frigørelsen fra den imperialistiske undertrykkelse og havde foretaget dybtgående ændringer i deres økonomiske, sociale og politiske struktur for at hindre de kapitalistiske kræfters fremmarch og således lette vejen til socialisme uden at gennemgå en periode med fuld kapitalistisk udvikling.

DE FOLKELIGE BEVÆGELSER VINDER I STYRKE 1963-1964.

Årene 1963 og 64 var foruroligen-

de for imperialisterne. I august 1963 blev Fulbert Youlou's lakaj-regime i Kongo(B) styrtet ved en folkelig masseaktion og en ny regering på folkelig basis kom til magten. I oktober '63 fremskyndede en bred folkelig bevægelse Dahomey's reaktionære regerings fald (til trods for at militæret var i stand til at gribe ind og overtage magten). En lignende folkelig bevægelse i Gabon blev slået ned af franske faldskærmstropper og den afsatte regering blev genindsat. I januar 1964 styrtede en væbnet folkerejsning regeringen på Zanzibar. Og i oktober 1964 blev general Abbouds militærregime besejret.

Således var på godt et år fem reaktionære regimer blevet styrtet. Kun i et tilfælde, nemlig Gabon, hvor der snarere var tale om et kup fra oven end en egentlig folkebevægelse, havde imperialisterne været i stand til at gribe ind for at bevare status quo.

GENERALSTREJKE I NIGERIA.

Men det var ikke det hele. Der havde desuden været en vellykket generalstrejke i Nigeria som samlede ca en million arbejdere, og som fem måneder efter fulgtes af en politisk krise i forbindelse med valget.

BEFRIELSESBÆVÆGELSERNE KONSOLIDERES 1964.

Befrielseshæren i Guinea Bissau, PAIGC, under ledelse af Amilcar Cabral, var gået betydeligt frem, og havde befriet næsten 2/5 af landet og dermed vundet international anerkendelse og støtte. I Angola havde MPLA reorganiseret sine styrker og åbnede en ny offensiv.

Den væbnede kamp tog sin begyndelse i Mozambique i september 1964 under FRELIMO's ledelse. En uge senere meddelte SAMBAPartiet, at man havde indledt væbnet modstand mod regeringen i Niger. Samtidig opstod en guerrillabevægelse i Kongo-Kinshasa.

IMPERIALISTISK MODOFFENSIV.

Det var for at standse disse historiske fremskridt af imperia-

listerne begyndte deres modoffensiv i Afrika. Et vigtigt led i deres planer var faldskærmsangrebet på Stanleyville i Kongo i november 1964. Den 18. februar afslørede *Tribune des Nations* imperialisternes hensigter. Landsætningen af faldskærmstropper i Stanleyville var blot et enkelt led i NATOs strategiske plan for Afrika. Målet var en langt større intervention, som skulle gå ud over Kongos grænser. Månederne der fulgte bekræftede fuldt ud *Tribune des Nations* afsløringer. Snigmord på progressive ledere, samsværgelser for at styre folkelige regeringer, militæraktioner for at skræmme regeringer, forsøg på at forvirre og splitte befolkningen ved antikommunistisk propaganda - alt dette indgik som led i imperialisternes modoffensiv. I visse lande dreves en åbenlys klapjagt på progressive og antiimperialistiske ledere. I januar 1965 blev Pierre Ngendandumwe, premierminister i Burundi, myrdet og det viste sig, at morderen var en tidligere embedsmand fra den amerikanske ambassade. I februar 1965 blev tre kongolesiske nationale ledere kidnappet og senere fundet myrdet. I februar 1965 blev en af Kenyas mest fremtrædende nationale ledere, Pio Pinto, dræbt af revolvermænd udenfor sit hus.

KOMPLOT MOD NYERERE.

Kort efter afslørede præsident Nyerere offentligt et komplot mod regeringen og det kom for dagen at funktionærer ved den amerikanske ambassade havde været impliceret.

I Kongo(B) blev den afsatte præsident Youlou smuglet ud af landet som et led i planerne om et nyt kup, der skulle genindsætte ham.

I Malawi blev alle progressive ministre tvunget ud af regeringen af præsident Hastings Banda, og landet faldt tilbage under åbenlys engelsk kontrol med engelske officerer i hæren og i efterretningsvæsenet, englændere i politiet og på alle ledende poster

indenfor regeringen og i administrationen.

I samme periode angreb amerikanske fly fra Tshombes styrker i Kongo nabolandet Uganda og krænkede liggelands Sudans grænser. Ugandas premierminister anklagede åbenlyst USA for medskyld i disse angreb.

Få uger senere klagede regeringen i Guinea over angreb i grænseområderne af portugisiske styrker fra Guinea-Bissau.

Så alvorlig var situationen blevet, at præsident Nkrumah i en henvendelse til parlamentet den 22. marts 1965 erklærede, at hans regering havde *"umiskendelige beviser for, at visse magter havde planer om at vælte den progressive regering i Kongo (B) og andre stater."* Han redegjorde også for de forhandlinger, han kort inden havde haft med præsidenterne fra Guinea, Mali og Algeriet, hvor de var blevet enige om *"fortsat at være på vagt overfor den voksende indtrængning af imperialister og neokolonialister i Afrika."*

IMPERIALISTISK STØTTEDE MILITÆRKUP.

Siden denne advarsel har en række militærkup fundet sted i Afrika, og i februar 1966 blev præsident Nkrumah selv afsat ved et væbnet kup, mens han opholdt sig i udlandet.

I årene 66 til 68 fandt flere kup og indgreb mod progressive kræfter sted, bl.a. i Sierra Leone og Dahomay, kulminerende med militærkuppet mod Modibo Keita i Mali i 1968.

IMPERIALISMENS MÅL I AFRIKA.

Imperialisterne har to hovedmål i Afrika. For det første at sikre, at de lande, der har vundet uafhængighed, forbliver under imperialistisk herredømme. For at opnå dette, må en imperialistisk økonomisk dominans opretholdes i de uafhængige lande, deres politik må ledes af militære styrker kontrolleres, og samtidigt er det nødvendigt at styrte alle regeringer, der forsøger at opretholde en uafhængig kurs.

For det andet at holde de portugisiske kolonier og det sydlige Afrika under direkte kontrol, ikke kun for at standse frihedskampen i disse lande, ikke kun for at kunne fortsætte den umenneskelige udbytning af mennesker og ressourcer, men også for at bruge disse områder som en bastion for hårdt herredømme i Afrika, som en våbenoplagringsplads, et centrum for intriger og konspirationer, en base som skal ydmyge og kue de afrikanske stater og være springbræt for aggressioner, særlig imod de stater, som trodser imperialisternes planer ved at støtte deres brødre som stadig kæmper for at vinde uafhængighed. I denne sammenhæng indgår også den økonomiske assimilering af de nærmeste stater, så som Lesotho, Botswana, Swaziland og Malawi som der-ved opløses af apartheidsystemet i Sydafrika.

EN FORENET FRONT MOD IMPERIALISMEN

Den væbnede kamp, som nu under ledelse af ANC-ZAPU alliancen og SWAPO er indledt og kampen i de portugisiske kolonier, er ikke kun en udfordring til de eksisterende nationale regeringer i de lande hvor kampen føres, men et slag mod hele den imperialistiske strategi, der går ud på at bruge det sydlige Afrika som en militær, politisk og økonomisk stødpude mod de uafhængige stater mod nord. Derfor er enhver hjælp, som de afrikanske stater yder til disse frihedsbevægelser af levende interesse for dem selv i spørgsmålet om deres egen suverænitet, uafhængighed, udvikling og fremskridt. Der er en fælles front for alle afrikanske folk, de som lever i uafhængige stater og de som stadig kæmper for deres uafhængighed, *folkenes front mod imperialismen*. Eftersom kampen føres mod de monopoler, som har magten i den vestlige verden og som udbytter arbejderne i Europa og Nordamerika så vel som i Afrika, er det også i den europæiske og amerikanske arbejderklasses interesse at slutte sig til deres afrikanske brødre som kæmper mod den fælles fjende.

GUINEA-BISSAU.

Man kan dele den nationale kamp mod Portugals koloniherrredømme i tre faser op til den væbnede kamps start. Den første mellem 1952 og 1954 kendetegnedes af en vågning af politisk bevidsthed hos dele af det nationale bourgeoisie. I denne første periode angreb man ikke selve kolonisystemet, men søgte at vinde reformer inden for dets rammer. Den anden fase frem til dannelsen af frihedsbevægelsen PAIGC i 1956 prægedes af en voksende utålmodighed hos de samme grupper og en begyndende erkendelse af, at kolonisystemets rammer måtte sprænges. Portugals bekæmpelse af den spirende nationale bevægelse antaog i starten relativt milde former. Først med massakren i Pijigutti den 3. august 1959, som indleder den tredje fase, forkastede nationalisterne de fredelige metoder, og de besluttede umiddelbart at forberede en væbnet rejsning. Begivenhederne i Pijigutti var en væbnet Portugisisk gengældelse mod Bissaus havnearbejdere, som i juli 1959 indledte en nærmest spontan strejke. Omkring 50 afrikanere dræbtes. Den følgende måned holdt PAIGC et hemmeligt møde, hvor man lagde en langsigtet plan for den væbnede kamp. Der er ikke tvivl om, at PAIGC's senere fremgangsrige mobilisering af masserne ligger i den strategi, som her blev fastlagt. Ganske vist var PAIGC's mål national uafhængighed, men dette forlede ikke bevægelsens ledere til at antage, at kampen ville blive national og hævet over klassemødsætningerne. Ikke alle indbyggere i et kolonialisert land bliver udhyttet i samme grad, der findes også sociale lag i kolonialiserede lande, som har gavn af det koloniale system og derfor støtter det. Den grundlæggende mødsætning er derfor mellem privilegerede og ikke-privilegerede. PAIGC søgte derfor ikke at mobilisere på grundlag af stammemæssige eller religiøse tilhørsforhold, men på en klassemæssig basis.

I tre år arbejdede PAIGC med at mobilisere bønderne, inden den væbnede kamp begyndte. Efterhånden blev den portugisiske gengældelse mere og mere brutal og i august 1969 indledte PIDE (det portugisiske internationale statspolitik) en arrestationsbølge, og mange nationalister førtes til koncentrationslejrene Garinhos og Tarrafal. I 1962 fængsledes PAIGC's leder, Rhafael Barboza, som stadig befinder sig i fangenskab.

DEN VÆBNEDE KAMP STARTER 1963.

Natten til den første juli 1962 gennemførtes en stort anlagt sabotageaktion mod kommunikationsnettet i hele landet. Men først i begyndelsen af 1963 overgik PAIGC fra sabotageaktioner til regulære militære aktioner og en front blev åbnet i landets sydlige del. I juli opgav Portugals forsvarsminister, at rebellerne beherskede 15% af landet. Ved årets slutning var ca 1/3 under Befrielsesfrontens kontrol og der var åbnet en nordlig og en østlig front. Idag behersker PAIGC over 2/3 af landet.

PAIGC fører befrielseskrigen på tre planer: militært, økonomisk og politisk. Militært koncentrerer man sig om at angribe portugiserne belejrede enklaver og på at afskære forbindelserne til disse. Desuden opretholder man styrker i de befriede områder for at forsvare befolkningen mod portugisiske gengældelsesaktioner. Økonomisk bestræber PAIGC sig på at eliminere den koloniale udbytning gennem jordreformer og ved at øge de dyrkede områder, således at den befriede befolkning er selvforsynende. I de befriede områder findes ingen pengeøkonomi og vareudvekslingen sker under PAIGC's kontrol. Politisk arbejder PAIGC - både på nationalt og internationalt plan - på at afsløre den portugisiske undertrykkelsesudbredelse og intensitet. Som et led i det politiske arbejde har PAIGC oprettet skoler og hospitalet i de befriede områder. Det anslås at PAIGC har lært mere end

20.000 afrikanere at læse. Til sammenligning kan nævnes, at portugiserne har tre sygehuse i hele landet og under den stærkt opreklamerede koloniale civiliseringsproces har 2.000 afrikanere lært at læse.

Portugiserne har gjort mange desperate forsøg på at vinde militær kontrol over landet. Således er der sket en stadig eskalation af de portugisiske tropper:

1961	4.000
1962	10.000
1963	20.000
1965	25.000
1967	35.000.

Fra 1964 til 1965 indledte portugiserne et voldsomt felttog mod PAIGC, men blev slået tilbage, og

PAIGC gik styrket ud af kampen, som havde givet bevægelsen værdifulde militære erfaringer. Portugals militære aktivitet indskrænker sig efter disse nederlag til terrorbombning (napalm) og razzier i de befrieede områder. Risikoen for desertationer gør, at operationer udenfor de befæstede enklaver begrænses så vidt muligt.. Uden tvivl ved de portugisiske ledere, at krigen i Guinea-Bissau er tabt, ikke engang USA's og Vesttysklands kraftige materielle støtte kan give Portugal noget håb om en militær sejr. Men alligevel er det utænkligt, at Portugal skulle opgive Guinea-Bissau. Det faldefærdige imperium kan kun væltes over ende af folkenes væbnede kamp i Angola og Mozambique.

ANGOLA

Den 4. februar 1961 greb Angolas folk til våben for direkte at bekæmpe den portugisiske imperialisme.

Hemmelige politiske og kulturelle organisationer havde da arbejdet i mange år, og især i byerne voksede en nationalistisk bevægelse frem. I 1959 fængsledes hundredevis af nationalister, hvilket satte en foreløbig stopper for den politiske aktivitet. Herefter søgte mange nationalister tilflugt på landet, og en politisering af landdistrikterne tog sin begyndelse. Nogle flygtede til Kongo efter uafhængigheden i 1960 for at organisere sig der.

Urolighederne bredte sig til landdistrikterne, især i den nordlige del af landet, og i 1960 protesterede hundredevis af bønder mod arrestationen af dr. Augustino Neto, lederen af frihedsbevægelsen MPLA. Omkring 50 afrikanere dræbtes ved denne lejlighed. I slutningen af januar 1961 nægtede nogle bønder fra Cassanje-egnen (500 km øst for hovedstaden Luanda) at sælge deres bomuld til den af COTTONANG fastsatte pris, og de gik over til væbnet modstand. For første gang satte portugiserne hele undertrykkelsesmaskineriet igang, bombeangreb dræbte tusindvis af mennesker, og store menneskemængder måtte flygte til Kongo.

I Luanda forberedtes imidlertid en aktio for at befri de politiske fanger. Ved morgengry den 4. februar angreb flere grupper af MPLA-partisaner forskellige strategiske poster, såsom Penedo-fængslet og den officielle radio. Til trods for at aktionen kun i ringe omfang lykkedes, fik den stor politisk betydning. For første gang angreb partisanerne direkte den portugisiske magtstruktur, den væbnede kamp gik ind i en afgørende fase, og den 4. februar blev Angolas frihedsdag. Denne begivenhed udløste den organiserede væbnede kamp, og det lykkedes at fravriste portugiserne det nordvestlige hjørne af Angola. Som svar sendte portugiserne i de følgende uger tusindvis af soldater bevæbnet med moderne NATO-våben. Bombeangreb med NATO-fly forårsagede de frygteligste massakrer på den afrikanske befolkning. Der dannedes militser af stedlige hvide kolonister.

GRAE OG UNITA - IMPERIALISMENS REDSKABER.

I Kinshasa (Kongo) havde *Holden Roberto* i 1954 dannet en organisation UPNA (senere UPA), hvis oprindelige formål var en slags flygtningehjælp til Bakongo-stammen, som er fremherskende i det nordlige Angola. Han benyttede nu lejligheden til at lede bondeoprøret over i en racemæssig konflikt, idet han opfordrede Bakongostammen til at slagte løs på den øvrige afrikanske befolkning. I 1962 dannede UPA en eksilregering i Kinshasa GRAE (Gouvernement Revolutionnaire Angolais en Exil). Kolden støttedes først af Tshombe, siden af Mobuto, og gennem *American Committee on Africa* har han modtaget støtte bl.a. i form af militære rådgivere ofte på gennemsrejse fra Vietnam! En anden såkaldt frihedsbevægelse, som bør nævnes i denne forbindelse, er UNITA, der ledes af en forh. udenrigsminister i GRAE, *Jonas Savimbi*, som drog til Zambia for at danne en organisation for Umbundu-stammen. I 1967 blev Savimbi

udvist af Zambia, for at have modarbejdet Zambias interesser til fordel for Ian Smith's Rhodesia. UNITA-bevægelsen har bl.a. modtaget hjælp fra forskellige skandinaviske kirkelige organisationer.

På grund af sin stærke stilling i Kinshasa-Kongo lykkedes det i 1963 GRAE at blive anerkendt af Organisationen for Afrikansk Enhed (OAU) som repræsentant for Angolas folk, og MPLA har derfor måttet bruge en stor del af sin energi på at få ændret dette forhold. Først i år lykkedes det MPLA at blive anerkendt af OAU som eneste frihedsbevægelse i Angola, og MPLA anerkendes nu på lige fod med PAIGC i Guinea og FRELIMO i Mozambique. Gennem årene har GRAE på mange måder forsøgt at hindre MPLA's modstandskamp, bl.a. ved at tage

MPLA partisaner til fange, når disse drog til fods igennem Kinshasa-Kongo. Hundredevis af MPLA-folk sidder idag fængslet i underjordiske kældre, som følge af GRAE's aktivitet. I årevis har MPLA søgt at gøre verden opmærksom på dette forhold og med deres optagelse i OAU synes nye perspektiver at åbne sig.

MPLA - POLITISK OG MILITÆR KAMP.

MPLA er en enhedsfront. Bevægelsens minimumsprogram fra 1956 siger udtrykkelig som sit første punkt: *En angolesisk enhedsfront må øjeblikkeligt skabes, som samler alle politiske partier, alle folkelige organisationer, alle væbnede styrker, alle fremstående personligheder i landet, alle religiøse og stammemæssige grupperinger, alle sociale lag, alle angolesere bosat i det fremmede, uden hensyn til politiske, sociale, eller religiøse tilhørsforhold.*

I 1964 blev MPLA jaget ud af Kinshasa, og man oprettede derfor et nyt hovedkvarter i Brazzaville. Samme år åbnede MPLA sin anden front Cabinda, og siden er kampen gradvis blevet udvidet til fem fronter:

MPLA's strategi er tydelig: gennem spredning at udmatte fjenden. I de befriede områder nedbryder MPLA fuldstændig den gamle koloniale struktur for at opbygge et nyt samfund. Man har oprettet fire militære skoler for at uddanne nye kadre. Gennem et udbygget skolesystem bekæmper man analfabetismen, som under portugiserne var på 99%. Også folkesundheden tager MPLA sig af, man har således i alle befriede områder oprettet sanitære stationer, og gennem en slags andelsbevægelse sørger MPLA for den almindelige vareudveksling.

ANGOLA - ET VIGTIGT LED I DEN IMPERIALISTISKE UDBYTNING.

Angola er et af de rigeste lande i Afrika og har således stor international betydning. For eksempel kan nævnes de enorme oliefund i Cabinda-enklaven, hvor *Gulf Oil* i de sidste år har foretaget bo-

ringer, og ligeledes de store mængder jernmalm i Cassinga-området, hvor *Krupp* investerer i samarbejde med bl.a. det danske firma *Højgård og Schultz*, som har medvirket ved opførelsen af en udskibningshavn ved Mocamedes med tilhørende jernbaneanlæg. Den internationale imperialismen støtter derfor mere eller mindre åbenlyst Portugal gennem NATO og EFTA, og man forstår også hvorfor en bevægelse som GRAE modtager så stor støtte. Kan GRAE-lederen Holden ikke selv få magten, således at Angola kan inkorporeres i en neo-kolonialistisk struktur, så kan den i hvert tilfælde bruges til at bremse den sande frihedskamp.

Særligt ser man, hvordan Sydafrika søger at støtte Portugal, dels gennem investeringer, dels gennem militær hjælp. Sydafrika er idag i færd med at opføre en base på Angolesisk territorium ved grænsen til Sydvestafrika, som skal bemannes med portugisiske og sydafrikanske tropper.

"Triple-alliancen" Portugal-Rhodesia-Sydafrika knytter i disse år nære forbindelser, for kun gennem enhed kan de holde skansen mod folkets befrielseskrig. Også Vesttyskland yder værdifuld støtte til Portugal/Rhodesia/Sydafrika.

MOCAMBIQUE.

Portugals kolonisation af Mocambique begyndte i 1505, men først efter de imperialistiske staters konference i Berlin 1. 1885, hvor de delte kolonierne mellem sig, lykkedes det Portugal at oprette en kolonial administration i Mocambique. Helt fra de første portugisiske forsøg på at undervinse landet førte de lokale høvdinge en hårdnakket kamp mod de fremmede besættelsestropper. Disse spontane oprør fortsatte op i det 20. århundrede, således i 1924 og 1939. Strejker og demonstrationer blev brutalt slået ned af portugiserne. I 1960 massakreredes 600 mennesker i Cabo Delgado.

Men folket i Mocambique fik en stadig klarere erkendelse af den

portugisiske undertrykkelse. I 1962 dannedes FRELIMO, Mocambiques Befrielsesfront, og i 1964 startedes det første angreb efter to års politisk og militær forberedelse.

BEFRIELESBEVÆGELSERNE.

Den 25. juni 1962 dannedes FRELIMO ved en sammenslåsning af UDENAMO, Mocambiques Nationale demokratiske Union, MANU, Mocambiques Nationale Afrikanske Union og UNAMI, Det iafhængige Mocambiques Nationale Union. Tre måneder senere afholdtes den første kongres i Dar Es Salaam. Her vedtog man følgende program: at udøve diplomatiske aktiviteter i den hensigt at opnå Mocambiques selvstændighed med fredelige midler og samtidig forberede folket til væbnet kamp, hvis, som man formodede, at Portugal skulle modsætte sig en fredelig løsning. I 1964 var tiden moden til den væbnede kamp. Frihed, siger man, er bevægelsens umiddelbare mål. Alle som deler dette mål kan være med. Endvidere påpeger man betydningen af den politiske skoling som et led i en generel strategi for at forberede folket på den væbnede kamp. FRELIMO har arbejdet for at forene, uddanne og mobilisere folket politisk, dette grundige politiske arbejde er foregået over hele landet og har lagt grunden til guerrillaen. "Guerrillaen og folket er ét" siger Samora Machel, leder af Befrielseshæren FPLM, FRELIMO's væbnede styrker.

FRELIMO's mest fremtrædende leder var Eduardo Mondlane, der i foråret 1969 blev snigmyrdet i sit hjem i Dar Es Salaam af en bombe skjult i en bog. Mondlanes død har dog på ingen måde svækket kampen i Mocambique.

I Dar Es Salaam har FRELIMO oprettet et uddannelsescenter, Mocambiqueinstituttet, som underviser flygtningebørn i Tanzania. Endvidere er der også et uddannelsescenter for de kommende politiske og militære ledere.

I 1964 dannedes endnu en frihedsbevægelse, COREMO, Mocambiques Revolutionære komite, som synes at

være en sammenslutning af UDENAMO, MANU, UNAMI og MANC. COREMO's første kongres blev holdt i Zambia i 1966. Her vedtog man en resolution, i hvilken man opfordrede centralkomiteens medlemmer til nøje at respektere masselinien. Dette indebærer, at man arbejder inde i Mocambique og ikke i udlandet. Den Afrikanske Enhedsorganisation opfordrede i 1964 befrielsesbevægelserne i Mocambique til at forene sig i én front. Dette afvistes af FRELIMO under henvisning til de politiske aktioner, som de andre grupper havde udført og deres mangel på handling.

KAMPENS UDVIKLING.

Den åbenlyse modsætning mellem Portugals halvkoloniale økonomi og dets evne til at kæmpe i en krig, som koster landet over 400.000 pund pr. dag, kan kun løses, når man indser, hvordan det er lykkedes Portugal at "internationalisere" krigen. Portugal er medlem af NATO, modtager lån og

får massebevillinger fra bl.a. USA, England og Vesttyskland. Lad os tage et eksempel. I 1966 fik Vesttyskland en base i den portugisiske provins Beja. Der stationeredes 17.000 soldater. 500 vesttyske officerer uddanner og organiserer disse soldater. Dette er et af de mange tegn på, at frihedskampen i kolonierne udgør en reel trussel. Men fra de 250 guerillakrigere, uddannede i Algeriet, som i april 1964 marcherede ind i Cabo Delgado-provinsen og lagde sig i det første baghold, til dagens 10.000 væbnede mand og en lokal milits, ligger en lang og hård kamp.

Befrielsesstyrkerne, som nu opererer i 12 politisk-militære zoner, begyndte kampen som små mobile enheder på 8 - 12 mand, som fulgte "slå til og flygt" taktikken og gennemførte bagholdsangreb nær grænsen til Malawi og Tanzania. I 1965 trængte guerrillaen sydpå, og ved at afskære vigtige forbindelseslinier og kæmpe fra nogle få vel befæstede punkter, kunne man efterhånden etablere en ydre grænse for en befriet og den halvt befriet zone, som omfattede næsten hele Niassa og Cabo Delgado samt en del af Tete. I 1966 fandt de første angreb på kompagniplan sted.

Da portugiserne blev trængt tilbage byggede de og forstærkede deres flyvebaser og koncentrerede sine styrker til fem positioner i Nord. Flyangrebene øgedes ved hjælp af en gave på otte bombe-maskiner fra CIA og napalm blev

benyttet for at ødelægge høsten. "Brænd alt - ødelæg alt" blev slagordet og mange tusind mennesker forflyttedes til strategiske landsbyer. I 1966 var den portugisiske hær - med NATO's hjælp - oppe på 16.000 mand. I denne periode begrænsede befrielsesstyrkernes aktivitet sig til bagholdsangreb på mindre patruljer og forrådskolonnen, mens hovedvægten blev lagt på at udbygge og konsolidere de befriede områder. Man var endnu ikke stærke nok til at angribe portugisernes baser. Men den stadig større tilslutning til Befrielseshæren har gjort det muligt at åbne nye zoner i Tete-, Zambezia- og Mocambique distrikterne.

CABORRA-BASSA PROJEKTET.

I denne forbindelse er det vigtigt at se på Caborra-Bassa projektet. Hvis portugisernes nordlige forsvarszone i Tete brydes af befrielsesbevægelsen, har portugiserne planlagt en ny linie, som skal gå igennem Zambesiflodens dal. Deres plan går ud på, i dette område at skabe sådanne forhold, at en million portugisiske kolonialister skulle kunne slå sig ned der. Disse skulle altså danne en slags menneskelig mur, som befrielsesstyrkerne ikke skulle kunne gennemtrænge. Ifølge Mondlane har Sydafrikas interesse for projektet været så stor, at sydafrikanske tropper allerede er sendt til området for at forsvare det.

DE BEFRIEDE OMRÅDER.

I de befriede områder har FRELIMO gennemført økonomiske reformer, opbygget et skole- og sundhedsvæsen og et politisk program er vedtaget for at mobilisere folket. I alle 12 befriede zoner er der oprettet politisk-militære organer, der skal varetage de lokale interesser, organisere produktionen og danne militsgrupper.

I mange områder har man gennemført en jordreform, der fordeler de store godsejers jord blandt bønderne, og gamle bondekooperativer er blevet genoprettet. Produkti-

onen er naturligvis ændret fra eksportprodukter til forbrugsprodukter. Handelen er organiseret af FRELIMO. Store vaccinationskampagner er startet over hele det befriede område.

"VI ER SIKRE PÅ AT SEJRE"

Det er altså en lille klikke af hvide som i Mocambique, såvel som i de andre afrikanske kolonier, med alle midler søger at hindre de afrikanske folks retmæssige frihedskamp. Deres besluttsomhed ses tydelig i den integration af deres anstrengelser som det er lykkedes dem at gennemføre. De sydafrikanske styrker i Mocambique er blot ét eksempel. Endnu alvorligere er imidlertid vestmagternes opbakning af fascistregimerne, der gør det muligt for dem at fortsætte kampen. Kampen for frihed i de portugisiske kolonier har været lang og bitter, men folkene er optimistiske. De ved, at de vil sejre. Eller som Mondlane udtrykker det: *Men vi er sikre på at sejre. Vi har skabt sejrns vilkår: folket er mobiliseret. Og i folkekrigen er folkenes sejr sikker. Vor besluttsomhed er stærk, vores sejr er sikker....*

SYDAFRIKA

I sin bog *Den Afrikanske Revolution* skriver James Cameroun: *Apartheid, stærk, hensynsløs og tilsyneladende uovervindelig, er en politil der er skabt af nederlagsfølelse og frygt. Dens love danner en mur om den lille hvide nation, som husvognen gjorde det om de gamle "voortrekkeres laager" - og bøssepiberne vender stadig udad.* James Cameroun giver her en ganske rammende karakteristik af det sydafrikanske samfund, som gennem de sidste tyve år med katastrofal hast har bevæget sig hen imod en rendyrket fascisme. Siden Nationalistpartiets overtagelse af magten i 1948 er afrikanerne gradvis blevet frataget enhver borgerret med det formål at reducere dem til arbejdsdyr for det hvide regime. Et afgørende skridt i denne retning var f.eks. loven om Bantu

Education, som overførte ansvaret for afrikanernes undervisning til centralregeringen. Ad denne vej ville man fratage afrikanerne enhver mulighed for at opnå kundskaber, som sætter dem i stand til at konkurrere med de hvide. Af andre love som systematisk fratager afrikanerne alle rettigheder på vigtige områder bør nævnes: Loven om *Urban Areas*, som begrænser bevægelsesfriheden til et minimum. Denne lov underbygges af *passlovene*, som forbyder enhver afrikaner at opholde sig i en fremmed by i mere end 72 timer. Loven om *Group Areas* forbyder personer af forskellig race at bo i samme bydel. Loven om *Native Land* sikrer de hvide 87% af Sydafrikas jord og tvinger afrikanerne sammen i overbefolkede reservater. Loven om *Job Reservation* giver myndighederne ret til at udelukke alle ikke-hvide på arbejdspladser, når det skønnes hensigtsmæssigt. Loven om *No Trial* giver ret til at indespærre enhver person i 90 dage, og disse 90 dage kan fornys i det uendelige. *Anti-Sabotage* lovene gør enhver form for modstand mod regimet til sabotage. Straffen kan være døden.

AFRIKANERNES MODSTAND.

På baggrund af denne repressive politik fra regeringens side, var A.N.C. (African National Congress), som startedes i 1912 som en lille sammenslutning af høvdinge, langsomt vokset til en massebevægelse. Ligeledes havde Sydafrikas indiske mindretal organiseret sig i South African Indian Congress, som i sin start prægedes stærkt af Ghandi, som levede i Sydafrika fra 1893 til 1914 og der organiserede sine ikke-volds kampagner for første gang.

Den 1. maj 1950 havde man for første gang organiseret en samlet proteststrejke mod regeringens racistiske lovgivningspolitik under ledelse af ANC og SAIC og det kommunistiske parti. Strejken gennemførtes i de fleste store byer og det kom til åbent sammenstød med regeringsmagten: 18 mennesker dræbtes.

DEN PASSIVE MODSTAND FORSTERKES.

Som et modstød mod apartheidsystemet indledte man den 26. juni 1952 en ulydighedskampagne, og i de følgende seks måneder overtrådte grupper af frivillige over hele landet systematisk apartheidlovene. 8.000 mennesker blev fængslet under denne aktion.

I et forsøg på at organisere den passive modstand på et bredere grundlag enedes man om at danne CONGRESS OF THE PEOPLE ved at sammenslutte de fire betydeligste modstandsorganisationer (ANC, SAIC, SACPO og SADC). På et stort møde i Kliptown i Transvaal den 26 juni 1955 vedtog Congress of the People *Frihedsbrevet*, der fremstod som en slags manifest for bevægelsen, hvor man bekendte sig til frihed og lighed for alle. Regeringen forsøgte igen at undertrykke bevægelsen og bevæbnet politi brød ind i mødet og beslaglagde alle papirer og sikrede sig deltagerens ansvare. Som et efterspill til denne aktion blev over 100 mennesker arresteret og anklaget for højforrædderi.

FRA PASSIV TIL VÆBNET MODSTAND.

I 1958 dannedes Pan African Congress (PAC) af en gruppe fra ANC,

der ønskede mere militante metoder taget i anvendelse. PAC's slogan var *Afrika for Afrikanerne*.

I marts 1960 opfordrede PAC til en demonstration mod paslovene. Hensigten var, at alle afrikanere skulle glemme deres pas og henvende sig til politiet for at blive arresteret. I Sharpeville udbrød der panik og 71 mennesker blev skudt ned af politiet. Denne begivenhed udløste en voldsom reaktion i den afrikanske befolkning, og i dagene der fulgte, erklærede regeringen undtagelsestilstand og i hundredevis af mennesker blev arresteret.

Sharpeville-massakren formåede endelig at påkalde verdens opmærksomhed, FN's Sikkerhedsråd blev indkaldt og vedtog en *henstilling* til Sydafrika om at forlade apartheidpolitikken.

ANC med Lutuli i spidsen opfordrede nu til *pasbrænding*, og regeringen blev tvunget til midlertidigt at ophæve paslovene. Både Congress of the People og ANC blev forbudt.

Siden da er udviklingen gået i retning af væbnet modstand. I december 1961 startede de første sabotageaktioner. Bag disse aktioner stod Umkhonto We Sizwe-bevægelsen (Nationens Lanse) der talte mange medlemmer af det nu forbudte ANC. I juli 1963 blev de fleste af Umkhonto We Sizwe's ledere pågrebet i deres hovedkvarter Rivonia. Alle blev idømt livsvarigt fængsel.

Idag kæmper ANC på tre fronter: masseaktioner i storbyerne, væbnet kamp i det indre af landet og væbnet kamp ved grænserne og i Rhodesia. ANC kæmper sammen med Rhodesias frihedsbevægelse ZAPU i selve Rhodesia. I sin nytårsmeddelelse *Call to Revolution* skriver Oliver Tembo, fungerende præsident for ANC, : *Kamplinierne er trukket op. Der kan kun blive et resultat: sejr over de fascistiske undertrykkere og oprettelse af en demokratisk stat i Afrika. For denne sejr vil vi kæmpe til den bitre ende. Vort kampråb er og vil stadig være Sejr eller Dod! Vi vil sejre!*

RHODESIA - ZIMBABWE

Rhodesia (Zimbabwe) har lidt over fire millioner indbyggere - heraf 225.000 hvide. De første hvide indvandrere omkr 1890 blev mødt med en hæftig modstand fra de lokale stammer, men efter at den var knust skillede store mængder af hvide emigranter, især fra England og Sydafrika, ind over Rhodesia. For at skabe et nyt Sydafrika, og opdele samfundet efter det sædvanlige mønster i en hvid over- middel- og arbejderklasse og et underkultet afrikansk halvproletariat på landet, vedtog kolonisterne *Land Grant Act*, der fastslog, at de hvide "er landets hovedhjørneste". Ifølge denne lov - lev landet opdelt i europæiske områder og indfødte reservater. På denne måde fik den hvide minoritet 20.800.000 hektar jord, mens afrikanerne, der udgjorde 95% af befolkningen, fik 16.800.000 hektar. Heraf var 1.200.000 ha skov og 22.800 var uopdyrkelig. Hensigten med denne lov var tydelig: at drive de afrikanske bønder bort fra deres jord og benytte dem som billig arbejdskraft og således hindre at der opstod en klasse af selvstændige afrikanske bønder.

DEN CENTRALAFRIKANSKE FØDERATION.

I 1953 dannedes den Centralafrikanske Føderation mellem Syd- og Nordrhodesia (nu Zambia) og Nyasaland (nu Malawi). Føderationen dannedes mod befolkningens ønsker, og i alle tre områder spirede nationale bevægelser - Afrikanske Kongresser - frem. Regeringen slog hårdt til mod de folkelige bevægelser og i 1959 opløstes modstandsbevægelserne, og 2.000 ledere blev arresteret. 50 af disse blev dræbt. En af de nationale ledere Nkomo dannede et nyt parti National Democratic Party (NDP).

NDP FORBYDES OG ZAPU DANNES I 1961.

Under NDP's ledelse blev der i 1960 afholdt fredelige massedemonstrationer som et svar på regeringens brutalitet. Det kom et par steder til væbnede sammenstød med politiet og 12 afrikanere blev dræbt.

I 1961 søgte England at påtvinge Rhodesia en reaktionær forfatning. Denne blev ved afstemning vedtaget af landets hvide befolkning. NDP, der var modstander af forfatningen, arrangerede en uofficiel afstemning blandt den afrikanske befolkning: 467.000 stemte imod - 584 for.

NDP blev forbudt og derfor dannedes i december 1961 ZAPU (Zimbabwe African Popular Union). I februar 1962 rejste Nkomo til FN, hvor Rhodesiaspørgsmålet for første gang blev rejst. I mellemtiden øgedes sabotagen i Rhodesia, hvilket ledte til et forbud mod ZAPU den 20/9 1962.

FØDERATIONENS OPLØSNING - RHODESIAS "UAFHÆNGIGHED".

I 1963 måtte den Centralafrikanske føderation opløses, og afrikanske regeringer kom til magten i Zambia og Malawi. I Sydrhodesia fik den ultrareaktionære Rhodesiske Front magten.

Den 11. november 1965 erklærede Ian Smith Rhodesia for uafhængigt. Kele magten var nu koncentreret hos en lille gruppe hvide racister og et sandt terrorregime begyndte mod den afrikanske befolkning. Over 350.000 afrikanere fængsledes og anbragtes i koncentrationslejre, befolkningen blev drevet til tvangsarbejde i de engelske og amerikanske ejede miner. Ian Smith's regime modtager regelmæssigt støtte fra Portugal og Sydafrika. Størstedelen af hærens officerer stammer fra den vesttyske hær. Under den vesttyske minister Strauss' besøg i Rhodesia i 1965/66 enedes man om en stærkt øget vesttysk hjælp til Rhodesia.

MODSTANDEN VOKSER.

Under ledelse af ZAPU-ANC alliancen udvikler guerrillakampene i Zimbabwe sig nu hastigt. Guerrillaenheder opererer i et område på 75.000 km². I byerne arbejder revolutionære komiteer. Guerrillabevægelsen er idag ved at overtage det strategiske initiativ, mens racisterne har forskanset sig i en defensiv position. Det er i den seneste tid lykkedes ZAPU-

ANC alliancen at få mobiliseret store dele af folket til direkte deltagelse i den væbnede kamp. ZAPU er ikke den eneste frihedsbevægelse i Zimbabwe. ZANU (Zimbabwe African National Union) er ligeledes engageret i den væbnede kamp. Lykkeligvis synes der at være opnået en vis aktionsenhed mellem de to bevægelser, der kæmper med hver sin ideologiske opfattelse og med hver sit syn på befrielseskampens strategi.

Det har af pladshensyn ikke været muligt i dette nummer at behandle resten af de afrikanske frihedsbevægelser. Dette emne vil blive taget op i et af de senere numre, ligesom kampen i mellemøsten vil blive behandlet senere. Det skal dog her nævnes, at der finder væbnet kamp sted i: Nanibia (Vestafrika) under ledelse af SWAPO. Camerun, hvor befrielseskampen har et proklameret socialistisk sigte. Eritrea, hvor kampen i den seneste tid er blevet intensiveret.

Udarbejdet af Hanne-Leni Andersen og Ingela Kyrre.

Kilder: Bødra Afrika nr 2-3 nov. 1968, samt Tricontinental Bulletin og publikationer fra de omtalte befrielsesbevægelser.

Ved bestillinger af Vietnam-Solidaritet på GIROKORT bedes man understrege, at der er tale om et NYT abonnement, da det vil fremme og lette kontorets arbejde.

"Lad os antage at vi mistede Indokina. Dersom vi mister landet, ville de livsvigtige leverancer af tin og wolfram ophøre. Det vi søger, er den billigste måde at forhindre at noget frygteligt sker - nemlig tabet af vore muligheder for at få hvad vi ønsker af rigdommene i Indokina og det øvrige Sydøstasien.

Ike Eisenhower, 4. august 1953 i Seattle.

KOMITE NYT

I anledning af præsident Ho Chi Minhs død sendte De Danske Vietnamkomiteer nedenstående telegram til Den Demokratiske Republik Vietnams regering og til Arbejderpartiets centralkomite:

Ved Ho Chi Minhs død sørger DDVK sammen med jer og hele det vietnamesiske folk.

Vi beklager dybt, at Ho Chi Minh ikke nåede at se den amerikanske imperialismes nært forestående endelige nederlag i Vietnam og den sidste af den amerikanske fremmedlegions lønmodtagere blive kastet ud af Vietnam. Det smukke ved Ho Chi Minhs liv er, at ved hans død var det vietnamesiske folk blevet den revolutionære fortrop og inspirationskilde for de undertrykte folk i Asien, Afrika og Latinamerika, ja, for alle undertrykte overalt i verden, således at selv i USA rejser den sorte mand sig nu for at kæmpe mod den amerikanske imperialisme.

På Rådhuspladsen afholdtes to aftener stander- og fakkelvagt, hvor en kondolancebog var fremlagt. Mange mennesker benyttede denne lejlighed til at sende en hilsen til det vietnamesiske folk - og til at give et bidrag til Vietnams kamp ved at støtte Vietnam-Indsamlingen, giro 16 16.

GLADSAXE Vietnamkomite afholder plancheudstillinger og indsamling: Lørdag den 27/9 kl 11-14 ved Helligåndskirken på Strøget. Lørdag den 4/10 kl 11-14 på Søborg torv. Lørdag den 11/10, den 18/10 og den 25/10 på Strøget ved Helligåndskirken.

Vietnamkomiteernes nye kontor, Grønnegade 37, 1107 Kbh. K, har nu åbent hver dag. Mandag til fredag kl 16 til 19.30 og lørdag kl 11 til 14. Telefon 14 15 37. På kontoret kan afhentes/købes litteratur, plakater, vietnamesisk kunstm.

Mange mennesker klager over, at de ikke modtager Vietnam-Solidaritets regelmæssigt. Det kan være vores skyld - men det kan også være det lokale postkontor. Før du klager til os, så tænk over om du ved sidste flytning huskede at 1) melde flytning til postkontoret. 2) anførte at du modtog Vietnam-Solidaritets på flytteblanketten i rubrikken 'tidskrifter'.

Hvis du bestiller bladet over giroen vil det fremme ekspeditionen, at du anfører, at der er tale om et nyt abonnement.

Til jer, der får bladet: tænk over at I har fået bladet længe og måske har I aldrig eller kun en enkelt gang sendt penge. Forudsætningen for at Vietnam-Solidaritets skal vedblive at udkomme er at alle der modtager bladet af og til sender et beløb. Sender mange store beløb kan bladet blive endnu pænere og bedre.

Næste nummer af Vietnam-Solidaritets udkommer den 25. oktober og behandler Danmarks placering i det imperialistiske system. På den ene side med til at udbytte den tredje verden - på den anden selv underkastet USA-imperialismen.

Vi har i dette nummer af Vietnam-Solidaritets forsøgt at give en oversigt over folkenes befrielsesbevægelser i Afrika, Asien og Latinamerika. Disse korte oversigtsartikler vil i bladets følgende numre blive fulgt op med nye oplysninger om kampen i den tredje verden. Når vi har ment, at det var rimeligt at afsætte et helt nummer af Vietnam-Solidaritets udelukkende til dette emne, skal det ikke ses som et tegn på, at bevægelsen nu ser det som sin hovedopgave at blive et generelt anti-imperialistisk organ, men det skyldes, at vi mener at det er af værdi for forståelsen - også af Vietnams kamp - at betragte den amerikanske imperialismes fremfærd overalt i den tredje verden. Situationen i de tre "u-landskontinenter" viser jo klart,

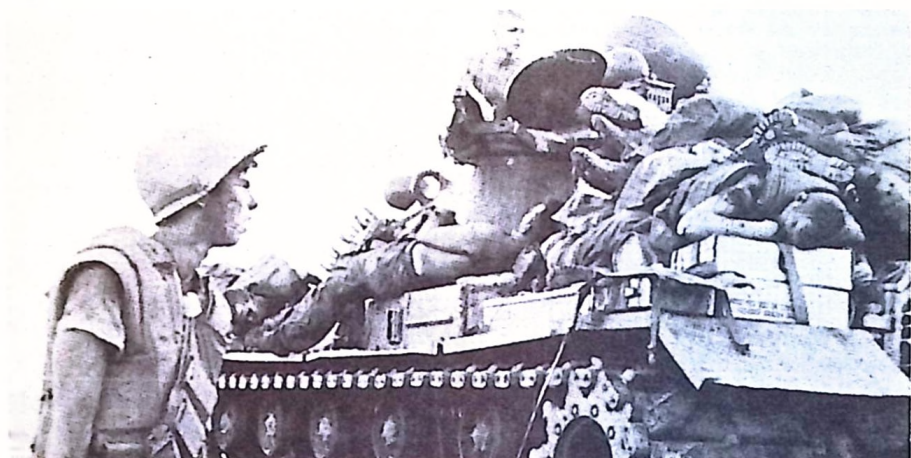
at den krig, der kæmpes i Vietnam ikke er noget isoleret fænomen, men er ét af det imperialistiske systems udslag. Vi mener, at det er væsentligt at fastslå, at folkenes kamp i den tredje verden er rettet mod den samme fjende - USA-imperialismen, uden hvilken de "små" imperialistiske lande Portugal, England, Frankrig, Vesttyskland o.s.v. ville være magtesløse.

GIV DIT BIDRAG TIL USA'S NEDERLAG
I VIETNAM - GIRO 16 16 -

Lobeseddel uddelt til de amerikanske soldater der deltog i "Green Express".

HELP YOUR COMRADES HOME - ALIVE

use your civil rights to
PROTEST THE WAR IN VIETNAM

**Contact : G.I. Civil Liberties Defense Committee
P.O.Box 355, Old Chelsea Station,
New York, N.Y. 10011**

